Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

12 декабрь 1971 йил, якшанба ◆ № 287 (15.157). ◆ Баҳоси 2 тийин.

МИРЗАЧЎЛДА М. В. ФРУНЗЕ ҲАЙКАЛИ ОЧИЛДИ

ГУЛИСТОН, 11 декабрь. (ЎзТАГ). Шаҳар меҳнаткашлари, пахта далаларининг меҳнаткашлари, Туркистон ҳарбий округининг жангчилари бугун Гулистон вокзали олдидаги майдонга тўпланишди. Бу ерда атоқли совет саркардаси, Совет Қуролли Кучлари ташкилотчиларидан бири Михаил Васильевич Фрунзе ҳайкалининг тантанали равишда очиш маросими бўлди.

Митингни Гулистон шаҳар партия комитетининг биринчи секретари И. Қучқоров очди.

Сўзга чиққан ўртоқлар М. В. Фрунзе Туркистонда Совет ҳокимиятини ўрнатиш ва мустаҳкамлашда муҳим роль ўйнаганлигини таъкидладилар.

Ҳарбий оркестр Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР гимнларини ижро этди. Фахрий қоровул сафи тортди. Тантанали марш садолари остида ҳайкал устидаги шойи парда туширилди. Тўплардан бир йўла ўқ узиб салют берилди.

Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округининг бўлинмалари шаҳдам қадамлар билан ҳайкал олдидан ўтдилар. [illegible]

М. В. Фрунзе ҳайкалини очиш маросимида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов, Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округи қўшинлари қўмондони генерал-полковник С. Е. Белоножко иштирок этдилар.

Гулистондаги ремонт-механика заводи коллективининг ташаббуси [illegible] Гулистонда М. В. Фрунзега ҳайкал ўрнатилди.

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИ СЕКРЕТАРИ

КПСС XXIV съезди бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлигини оширишнинг ленинча йўлини давом эттириб, муҳим қарорлар қабул қилди, партиянинг асосий бўғинлари ҳуқуқини янада кенгайтириш ва фаоллигини ошириш, уларнинг коммунистик қурилишдаги ҳамма жабҳаларга таъсирини кучайтириш мақсадида партия Уставига баъзи бир ўзгартишлар киритди.

Область, шаҳар ва район партия комитетлари ленинча партиямизнинг бошланғич ташкилотлари роли ва жанговарлигини ҳамма чоралар билан ошириш ҳақидаги йўл-йўриқларини қатъият ва изчиллик билан амалга ошириб келмоқдалар. [illegible]

[illegible]

Тошкент кабель заводи коммунистлар партияси [illegible]

[illegible]

Партия ишини уларнинг бирламчи хизматларидан [illegible] вазифа бўлмоғи керак. Кўпгина шаҳарлардаги кечки марксизм-ленинизм университетларида партия қурилиши факультетлари очилди. Райкомлар ҳузурида партия активларининг мактаблари ишлаб турибди. Бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг семинарлари эндиликда уларнинг иш хусусиятларига қараб табақалаштирилиб ўтказилмоқда. Тармоқ принципига қараб партия ташкилотлари секретарларининг семинарини ўтказиш яхши анъана бўлиб қолди. Республикадаги кўпгина партия ташкилотлари кадрларни ўқитишнинг ана шу усулидан кенг фойдаланмоқдалар.

Партия комитетлари бундан буён ҳам бошланғич партия ташкилотлари секретарларини танлаш, тарбиялаш ва ўқитишга катта эътибор бермоқлари шарт. Чунки, секретарнинг сиёсий етуклиги, ўзига ва бошқаларга талабчанлиги ҳамда принципиаллиги партия ташкилоти муваффақиятли иш юритишининг гаровларидан биридир. Меҳнаткашларнинг маданий савияси муттасил ошиб бораётган ҳамда хўжаликка раҳбарлик вазифалари кун сайин мураккаблашиб бораётган ҳозирги кунларда бошланғич партия ташкилоти раҳбарлигига етук ва муносиб кишиларни сайлаб қўйиш лозим бўлади.

Бошланғич партия ташкилоти секретарлари, партия активи, ҳамма коммунистлар омма орасида ташкилотчилик ва сиёсий иш савиясини янада баланд кўтаришга ва экономикани юксалтириш, меҳнаткашлар маданияти ва фаровонлигини ошириш юзасидан КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан улуғвор программани муваффақиятли амалга оширишга даъват этилгандирлар.

„ПОБЕДА" колхози Бекободда биринчи бўлиб шудгорлашни тамомламоқда. Ҳозиргача 2 минг гектарга яқин майдон шудгорлаб қўйилди. Турсунбой Тошбоев ерларни шудгорлашда жонбозлик кўрсатиб ишламоқда, бериладиган топшириқни бир ярим-икки ҳисса бажаряпти. Суратларда: 1. Илғор механизатор Т. Тошбоев. 2. Шудгорлаш пайти.

А. Ходаков фотолари.

КПСС XXIV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ДАДИЛ ҚАДАМ

Баҳор кунлари эди. Сарсонқум тез-тез уча бошлади. Чигит экиш сурилди, икки-уч қайтадан экилди. Ниҳоят совхозда чигит экиш 14 апрелда тугалланди. Бироқ 16 апрель куни Сарсонқум яна кўча бошлади.

— Шамол тўхтагандан кейин далага бориб қарасак, — ҳикоя қилади совхоз бош агрономи Халил Қаҳрамонов, — экилган ердаги тупроқ учиб кетибди, чигитлар ер четидаги зовур қирғоқларига тўпланиб қолибди. Кўп бригадаларда ерни қайтадан экишга тўғри келди.

Ўша кунлари зўр қийинчиликлар билан чигит ундириб олинган, ғўзалар тўрт қулоқ бўлиб, селкиллаб қолган эди. Шу кунги бўрон эса, совхоз ишчиларига жуда қимматга тушди: 545 гектар ердаги ғўза томоғигача қум остида қолди, бир икки кун ўтгандан сўнг ниҳоллар қовжираб қурий бошлади. Совхоз коллективи бу офатни ҳам енгиб чиқди. Айрим карталар бутунлай бузиб экилди. айримлари трактор сеялкаси билан оласига, баъзи карталар эса, эгат ичига янгитдан экилди. Шундай қилиб июнь ойининг ўрталаригача экиш ишлари давом этди. Ҳамма майдонларда имконияти борича тўла гектарлар ҳосил қилинди. Сарсонқум қанча уринмасин одамларни сарсон қилолмади.

* * *

1970 йилнинг декабрида марказий Фарғонанинг Ёзёвон массивида Андижон, Фарғона, Наманган областлари туташган жойда яна бир янги совхоз ташкил топди. Янги совхозга «В. И. Ленин 100 йиллиги» номи берилди.

Биринчи йили 750 гектар ерга бўронларни енгиб чигит экилди. 200 гектар ер бедазорга, 50 гектари қовун-тарвуз пайкалига, 69 гектари маккажўхоризорга айлантирилди. Ўнта бригада икки бўлимни ташкил этди.

Мирзажон Иминов совхозга директор қилиб тайинланди. Мирзажон аслида меҳнат фаолиятининг анчагина қисмини марказий Фарғона чўлларини ўзлаштиришга сарфлаган киши. Совхоз ташкил бўлганда бу ерда олтита дала шийпонидан бошқа ҳеч қандай бошпана йўқ эди. Шунга қарамай ҳар томондан кўнгилли чўлқуварлар кела беришди.

Халил Қаҳрамонов «Савай» совхозининг бешинчи бўлимида агрономлик қилиб юриб қишлоқ хўжалик институтини тугаллади. Институт йўлланмаси билан Қорақалпоғистонда янги ташкил этилган совхозда агроном бўлиб, путёвка муддатини тугаллади ва Андижонга қайтди, яна янги совхозга йўлланма олди.

Янги совхозда ишлашга қизиқиб атрофдан жуда кўп мутахассислар келишди. Уларнинг ўттизга яқини агроном эди. Мана ҳозир агрономлардан Қодиржон Насриддинов, Азимжон Каримовлар бригадирлик қилишмоқда. Баҳромжон Тўрақулов кадрлар бўлимига бошчилик қиляпти.

Бригада бошлиғи Носиржон ака Зулунов ҳам асил чўлқувардан. У Бўз районидаги «XX партсъезд» колхозининг ташкилотчиларидан бўлган. 32 йилдан буён партия аъзоси. Мана бу йил ҳам сарсонқумлар орасида биринчи йилиёқ гектаридан 16 центнердан ҳосил кўтарибди.

Бригада бошлиғи Камолхон ака Холиқовнинг ҳаёт йўли кўпларга ибрат бўларли. У 41 йил давомида ўқитувчилик қилди. Саккиз болани вояга етказди, охири пенсияга чиқди. Лекин у уйида ўтира олмади. Қизлари Шаҳзода, Ҳанифа, Маликахонлар, ўғли Ҳабибулло олий маълумотли бўлиб, турли касбларда ишлаб туришларига қарамай, у Сарсонқумнинг шамолларига бардош бериб, янги ерларни ўзлаштиришга ҳисса қўшмоқда.

Қудратли механизмлар бўлмаганида Сарсонқумни енгиш қийин бўларди. Совхоз тузилиши биланоқ бу ерга 48 та чопиқ, 20 та ҳайдов, 10 та транспорт тракторлари, 11 та автомашина юборилди. Бу механизмларни асосан комсомол йўлланмаси билан келган ёшлар бошқаришади.

Ёш коммунист Раҳмонжон Эргашев, Жўрабой Тешабоев, Анвар Шарофитдинов, Бозорбой Тўланбоев, Анваржон Тошматов, Ёқубжон Ваҳобов, Фазлиддин Ҳусанов каби қирқдан ортиқ комсомол аъзолари тракторлар ва автомашиналарни бошқармоқдалар, совхознинг оғирини енгил қилмоқдалар.

Андижон область партия комитетига ва область ижроия комитетига берилган рапортда айтилганидек, совхоз ишчи ва механизаторлари 68 кун давом этган бўронли кунларни енгиб мўл ҳосил етиштирдилар ва давлатга 700 тоннадан ортиқ, ўтган йили кўчма бригадалар етиштирганидан уч марта кўп пахта топширганлар.

Кенжа совхознинг 700 тонналик пахтаси Андижон областининг 520000 тонналик хирмонига гулдаста бўлди!

Совхознинг истиқболи порлоқ. 1972 йилда бош план асосида икки ярим миллион сўмлик қурилиш ишлари бажарилади. Вақтинча вагончаларда яшаётган чўлқуварлар ўз тақдирини ўзлари яратишмоқда. Тез орада 130 та 4 хонали уй, совхоз идораси, 530 ўринли мактаб, 140 ўринли болалар боғчаси, 400 бош сигир сиғадиган молхона, ўғитхона қурилади. 1973 йилда эса яна 220 та уй, ҳаммом, чойхона, 360 ўринли клуб ва бошқа маданий-маиший бинолар қад кўтаради. Совхоз қурилиши асосан янги беш йилликнинг охирига бориб тугалланади, совхоз қурилишига 10 миллион сўмдан ортиқ маблағ сарфланади. Қум барханлари ўртасида ҳамма қулайликларга эга бўлган социалистик қишлоқ вужудга келади.

Ўша вақтга келиб совхознинг умумий экин майдони 5200 гектарга кенгаяди, унинг 74 процентини пахта эгаллайди, қолган ерларга тўла алмашлаб экиш асосида бошқа экинлар жойлаштирилади.

У вақтга келиб, шамол ва бўронларни енгиш ҳам анча осонроқ бўлиб қолади. Бунга айниқса ер карталари атрофида барпо этиладиган иҳота дарахтлари катта ёрдам беради. Пахта ва бошқа экинлардан муттасил юқори ҳосил етиштириладиган бўлади. Сарсонқум инсон измига тўла бўйсунади.

М. РАҲИМОВ,
Андижон.

ЙИЛЛИК ПЛАН — МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Сирдарё области саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XXIV съезди қарорларидан илҳомланиб саноат молларининг асосий турларини реализация қилиш бўйича 1971 йил планини муддатидан илгари бажардилар.

Область корхоналари йил охиригача 15 миллион сўмликдан зиёд маҳсулот реализация қилади.

Пахта толаси, линт, оҳак, чўян қуйилмаси, дераза блоклари, мол ёғи ва сут маҳсулотлари ишлаб чиқариш йиллик топшириқлари ҳам муддатидан илгари бажарилди.

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ, ШУДГОР ҚИЛ!

Республика областларида кузги шудгорлашнинг бориши тўғрисида 1971 йил 11 декабрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — ҳайдалган майдон (гектар ҳисобида); учинчи стун — планнинг бажарилиш проценти.

СИРДАРЁ	267465	108,1
НАМАНГАН	141612	107,1
АНДИЖОН	190276	102,9
ТОШКЕНТ	222045	102,8
Фарғона	114574	98,0
Самарқанд	239519	94,1
Бухоро	162915	91,6
Хоразм	13338	88,9
Қашқадарё	90651	68,4
ҚҚ АССР	25122	68,1
Сурхондарё	77981	59,2
Республика бўйича	1545498	93,9

ТАСС РАДДИЯСИ

Покистоннинг расмий вакили шу йил 9 декабрда Равалпиндида ўтказилган матбуот конференциясида сўзга чиқиб, Ҳиндистоннинг ҳарбий самолётлари ва ракета катерларига гўё совет ходимлари хизмат кўрсатяпти, деб даъво қилди.

ТАСС мазкур даъвонинг тамомила асоссиз ва бошдан — охиригача иғвогарлик мақсадидаги уйдирма эканлигини билдиришга вакил қилинган.

«КОСМОС-464» ПАРВОЗДА

1971 йил 10 декабрда Совет Иттифоқида ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-464» учирилди. Йўлдош ичига ТАСС 1962 йил 16 мартда эълон қилган программага мувофиқ космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

Йўлдошга ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координациялаш-ҳисоблаш маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда. (ТАСС).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ШАРАФИГА МИТИНГ

ПХЕНЬЯН, 11 декабрь. (ТАСС). Корея Халқ Демократик Республикаси пойтахти жамоатчилигининг вакиллари СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги СССР Олий Совети делегацияси шарафига кеча чақирилган оммавий митингга тўпландилар.

Митингда Пхеньян шаҳар халқ комитетининг раиси Ли Сан Сон ва совет делегациясининг бошлиғи Ш. Р. Рашидов нутқ сўзладилар.

Ли Сан Сон СССР Олий Совети делегациясининг КХДРга қилган визитини табриклаб, корея ва совет халқлари ўртасида дўстлик социализм ва коммунизм улуғ иши тантанаси йўлида империализмга қарши курашда қарор топди, мустаҳкамланди ва ривожланди, деб айтди.

Совет халқи, деди Ли Сан Сон, Япон империализмининг мустамлакачилик ҳукмронлиги зулмидан халос бўлишда корея халқига ёрдам берди, ватанимизнинг озодлиги ва мустақиллигини ҳимоя қилиш учун, янги жамият барпо этиш учун курашда халқимизга катта мадад бериб турибди. Совет халқи Америка империализмининг агрессив қўшинларини Жанубий Кореядан чиқариб юбориш учун, ватанимизнинг мустақил тинч бирлашуви учун Корея халқи олиб бораётган адолатли курашни актив равишда қўллаб-қувватламоқда.

Ҳозирги вақтда совет халқи КПСС XXIV съезди белгилаб берган тўққизинчи беш йиллик планни бажариш учун зўр ғайрат билан курашмоқда. Совет Иттифоқининг иқтисодий ва ҳарбий қудрати ўсмоқда ва мустаҳкамланмоқда, фан-техникани тараққий эттиришда ғоят катта муваффақиятларга эришмоқда.

Бутун Корея халқи билан бирга Пхеньян шаҳри меҳнаткашлари ҳам қардош совет халқининг эришаётган муваффақиятлари учун астойдил қувонмоқда ва унга бундан кейин ҳам чин кўнгилдан катта муваффақиятлар тилайди, деди Ли Сан Сон.

Нотиқ Корея халқи социалистик мамлакатлар халқлари билан, халқаро ишчилар синфи билан, Осиё, Африка, Латин Америкаси халқлари ва барча тинчликсевар халқлар билан жипслашиб, Америка империализми бошчилигидаги империализмга қарши курашга қатъий аҳд қилганлигини билдирди.

Ли Сан Сон ўз нутқининг охирида чуқур ишонч билдириб айтдики, Корея ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасида марксизм-ленинизм ҳамда пролетар интернационализми принциплари негизида қарор топган дўстлик, жипслик ва ҳамкорлик социализм ва коммунизм улуғ ишининг тантанаси йўлида, империализмга қарши олиб борилаётган кураш давомида янада мустаҳкамланади ва ривожланади.

СССР Олий Совети делегациясининг бошлиғи Ш. Р. Рашидов ўзининг жавоб нутқида Пхеньян шаҳри аҳолисига ва бутун корея халқига кўп миллионли совет халқи номидан қардошларча қизғин салом топширди.

Совет кишилари, деди Ш. Р. Рашидов, ўз корейс биродарларининг социалистик қурилиш улуғ ишидаги муваффақиятларини эътибор билан кузатиб бормоқда, шу муваффақиятлар учун чин кўнгилдан қувонмоқда. Биз халқ кореяси ишчилар синфининг, деҳқонлари ва меҳнаткаш зиёлиларининг эришган социалистик муваффақиятлари нақадар катта эканлигини шу кунларда ўз кўзимиз билан кўришга муваффақ бўлдик.

Мамлакатингиз социализм томон олға борган сари КХДРнинг ташқи сиёсий мавқеи ҳам мустаҳкамланмоқда, унинг халқаро миқёсдаги обрў-эътибори кучаймоқда.

Совет кишилари, деди сўнгра Ш. Р. Рашидов, корея халқининг мамлакатни демократик асосда тинч бирлаштириш учун қатъият ва изчиллик билан олиб бораётган курашини зўр хайрихоҳлик билан кузатмоқда. Америка империалистларининг КХДРга қарши давом эттираётган иғвогарлигини Совет Иттифоқи кескин қоралайди, шу йил апрель ойида КХДР Олий Халқ Мажлиси таклиф этган 8 моддадан иборат тинч бирлашиш программасини тўла равишда қўллаб-қувватлашини билдиради.

Совет парламент делегацияси бошлиғи митинг иштирокчиларига совет халқининг ҳозирги ҳаёти ва меҳнати тўғрисида СССРнинг ташқи сиёсати ҳақида сўзлаб берди.

КПСС, деди Ш. Р. Рашидов, жаҳон социалистик ҳамдўстлиги, унинг бирлиги ва жипслигини империализмга қарши турган асосий куч деб ҳисоблайди. КПСС жаҳон социализми позициясини, социалистик давлатлар бирлигини, улар ўртасида дўстлик ва ҳамжиҳатликни ҳамма чоралар билан мустаҳкамлашни ўзининг асосий интернационал бурчи, ўз ташқи сиёсатининг энг муҳим вазифаларидан бири деб билади.

Ш. Р. Рашидов ўз нутқининг охирида СССР Олий Совети делегациясининг КХДРга визити мамлакатларимиз, халқларимиз ва партияларимиз ўртасида тобора мустаҳкамланаётган дўстлик ва ривожланаётган ҳамкорликни кўрсатувчи яна бир далилдир, деб таъкидлади.

Совет Иттифоқи социализм ва коммунизмнинг юксак идеаллари учун курашда сизлар билан қадрдон дўст, иттифоқчи ва сафдошдир. Сизлар бунга амин бўлаверингиз, деди Ш. Р. Рашидов.

* * *

ПХЕНЬЯН, 11. Корея Халқ Демократик Республикаси Министрлар кабинетининг Раиси, Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетининг бош секретари Ким Ир Сен СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги СССР Олий Совети делегациясини бугун қабул қилди.

Учрашув дўстона вазиятда ўтди.

ЯКУНЛАР ВА РЕЖАЛАР

ПАХТАЧИЛИГИМИЗ РАВНАҚИ

КПСС XXIV съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XVIII съезди қарорларида белгиланган улуғвор вазифаларни шараф билан бажаришга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшиш учун курашаётган районимиз меҳнаткашлари тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида катта зафар қучдилар, Она-Ватанга 59.050 тонна «оқ олтин» етказиб бериб йиллик планни муддатидан илгари бажардилар. Тайёрланган ялпи пахтанинг 85 процентдан кўпроғи биринчи сортга қабул қилинди. 11 минг тонна уруғлик пахта тайёрланиб, бу борадаги топшириқ ҳам ошириб адо этилди.

План бажарилгандан кейин ҳам терим суръати сусайтирилмади, бутун куч, техника воситалари халқ меҳнати билан бунёдга келтирилган «оқ олтин»ни сира нобуд қилмай йиғиб-териб олишга сафарбар этилди. Натижа кутилгандан ҳам зиёда бўлди. Давлат омборларига 62.200 тоннадан кўпроқ пахта топширилиб, социалистик мажбурият ошириб бажарилди.

Районда пахта ялпи ҳосилини кўпайтиришга асосан тупроқ унумдорлигини ошириш, деҳқончилик маданиятини кўтариш, ердан тўғри ва рационал фойдаланиш орқали эришилди. Бу йил 21.536 гектар ердан 10 минг гектарига чигит квадрат уялаб жойлаштирилди, 400 гектар ерга эса кенг қаторлаб экилди. 6 минг гектар ерга гербицидлар сепилди.

Уруғчиликка эътибор кучайтирилди. Ҳамма майдонларга вилтга чидамли «Тошкент» ва «159-Ф» навли пахта уруғи экилди. «Тошкент» навлари экилган жойларда ғўза вилт касаллигига чалинмади, ҳосилдорлик ўртача 35 центнердан бўлди.

Маълумки, сув анча танқис бўлди. Район партия комитети сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш тадбирларини белгилаб, унинг тўла амалга оширилишини таъминлади. 46 километр узунликдаги колхозлараро ариқлар экскаваторлар билан тозаланиб, 197 минг куб метр тупроқ ишлари бажарилди. Жанубий Фарғона каналига сувнинг сингиб кетишини камайтириш мақсадида анча масофага бетон ётқизилди. Суви фойдасиз кетаётган 5 та вертикал қудуқ реконструкция қилиниб, сувига сув қўшилди. Зовурлар сувидан фойдаланиш мақсадида 107 жойга насос ўрнатилди. Районимиз деҳқонлари ва мутахассисларининг мардонавор меҳнатлари туфайли рўй берган сув танқислиги енгилди. Ҳамма майдонларда ғўза об-ҳаётга қондирилди.

Пахта йиғим-терими мавсуми партия ташкилотлари, барча коммунистлар ва комсомоллар учун синов бўлди. Бу муҳим, шу билан бирга масъулиятли кампанияга партиявий раҳбарлик кучайтирилди. Район партия комитети колхоз партия ташкилотлари ва барча коммунистларнинг авангардлик ролини, жанговарлиги ва ташаббускорлигини ошириш ҳақида ғамхўрлик қилди. Энг муҳими — топширилган иш учун кадрларнинг масъулиятини ошириш партия ташкилотларининг биринчи даражали ишига айланди.

КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори барча партия ташкилотларида муҳокама қилинганидан кейин халқимизнинг меҳнат активлиги янада ошди, ижодий ғайрати жўш урди. Колхозчилар ва механизаторлар ўртасида социалистик мусобақа ҳар қачонгидан ҳам кучайиб кетди. Партия ташкилотлари ва колхозларнинг правлениелари мусобақа ғолибларини вақтида рағбатлантириб турдилар.

Пахтачиликни ривожлантириш борасида райондаги бир қатор колхозларда эришилган муваффақият мақтовга сазовордир. КПСС XXIV съезди делегати, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Мусажон Шербўтаев раислик қилаётган машъал «Коммунизм» колхозининг пахтакорлари ҳосилдорликни оширишда ўрнак кўрсатдилар. Колхоз давлатга 7420 тоннадан ортиқ пахта топширди. Бу планга нисбатан 1420 тонна, мажбуриятга нисбатан эса 420 тонна кўпдир. Хўжалик деҳқонлари чигит экилган 2 минг гектар майдоннинг ҳар гектаридан 37 центнердан ошириб «оқ олтин» хирмони кўтардилар.

Карл Маркс номли колхоз пахтакорлари тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида жуда яхши меҳнат қилишди. Она-Ватанга 2475 тоннадан зиёд пахта топширган колхоз аъзолари ҳосилдорликни гектарига 36,3 центнерга етказдилар. «Социализм», Димитров номли, Калинин номли, «Ўзбекистон», «Ленинизм», «Ленинград», «Фарғона», Охунбобоев номли, «Москва», «Партия XXII съезди», Энгельс номли, «Правда», Ильич номли колхозларнинг пахтакорлари ҳам йиллик планларини анча ошириб бажардилар.

Район хўжаликларидаги бригадалар ўртасида 50 центнерчилик ҳаракати кенг қулоч ёйди. Шу ҳаракатнинг ташаббускорлари бўлган «Коммунизм» колхозининг Усмонали Рўзиматов бошлиқ бригадаси аъзолари ҳар гектар ердан 50,3 центнердан ҳосил олдилар. Шу колхознинг Турдихўжа Турсунов бошлиқ бригадасида ҳар гектар ердан 46 центнердан, Йўлдош Аҳмедов бошлиқ бригадада 43,5 центнердан, Баҳром Акрамов, Абдулла Зайниддинов, Тўтихон Султонова, Исҳоқжон Қамбаров ўртоқлар бошлиқ бригадаларда эса 41-42,5 центнердан хирмон кўтарилди.

50 центнерчилик ҳаракатига қўшилган Энгельс номли колхозининг Зокиржон Сиддиқов, Карл Маркс номли колхознинг Ўринбой Орзиев, Димитров номли колхознинг Раҳмиддин Тиллабоев, «Ленинград» колхозининг Исҳоқжон Аҳмедов, Қодирали Ботиров ўртоқлар бошлиқ бригадаларида ҳам ҳар гектар ердан 40-43 центнердан пахта топширилди.

Пахта йиғим-теримида техника тараққиёти борасида бу йил айниқса яхши натижаларга эришилди. Район далаларида 252 та «зангори кема» ишлаб турди ва улар билан 18 минг тоннадан зиёд пахта териб олинди. Машинада пахта териш плани шараф билан бажарилди.

Кўпгина механик-ҳайдовчиларимиз жасорат кўрсатиб меҳнат қилдилар. «Партия XXII съезди» колхозидан Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Маҳкам Низомов, Калинин номли колхоздан Маъмур Пўлатов, Энгельс номли колхоздан Холмат Муродов, «Ўзбекистон» колхозидан Усмонали Қўшматов, Димитров номли колхоздан Абил Ҳусанов, «Социализм» колхозидан Пўлат Йўлдошев ва бошқа ўртоқлар бункерлардан 120-160 тоннадан пахта тўкдилар.

Пахта йиғим-теримида механизациялаш ҳажми ва кўлами «Коммунизм», Карл Маркс номли, «Правда», Калинин номли, Димитров номли, «Ўзбекистон», «Фарғона» колхозларида анча юқори бўлди. Мазкур хўжаликларда етиштирилган ялпи ҳосилнинг 35-40 проценти машиналарда териб олинди.

Партия ташкилотлари пахта йиғим-теримида кўпминг килограммчилар ҳаракатини кенг қулоч ёйдирдилар. Ҳар бир колхозда 300-400 колхозчи мавсумда 8-10 тоннадан пахта териш мажбуриятини олди. Уларнинг кўпчилиги ваъдасига вафо қилди. Хирмонга 10-12 тоннадан «оқ олтин» тўккан Турсуной Абдиева, Муҳаббатхон Аҳмедова, Ҳалимахон Қорабоева, Раҳимахон Усмонова, Ҳадичахон Бегматова, Қаноатхон Нишонова, Одинахон Аҳмедова, Турдихон Оталикова ана шулар жумласидандирлар.

Район партия ташкилоти ташкилотчилик ва сиёсий ишларни сезиларли даражада кучайтирди. Партия ташкилотлари кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш масаласига эътибор билан қарамоқдалар. Эндиликда райондаги бир қатор колхозларга юксак малакали мутахассислар раҳбарлик қилишяпти. Улар билим ва тажрибаларини қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга, партия қўйган вазифаларни шараф билан бажаришга сафарбар этаётирлар. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши командирларининг ўрта звеноси состави сифат жиҳатидан яхшиланди

Районимиз қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари давлатга пилла, гўшт, сут, жун, тухум, сабзавот, полиз экинлари маҳсулотлари, узум ва мева сотиш йиллик планларини ҳам ортиғи билан адо этдилар.

Беш йилликнинг биринчи йили ҳосили давлат омборларига уюлди. Эндиликда 1972 йил мўл ҳосилига пухта замин яратишдек муҳим вазифа олдимизда турибди. Шу кунларда ҳосили батамом териб олинган майдонларнинг ғўзапояси юлиниб, ер сифатли шудгор қилинмоқда. Район партия комитети ва район ижроия комитети кузги шудгорлашни ўз вақтида ва юқори сифатли қилиб ўтказишга эришиш учун механизаторларнинг мусобақасини ташкил этди. Бу ишда ғолиб чиққанларни моддий рағбатлантириш системаси ишлаб чиқилди.

Район партия комитети барча партия ташкилотлари, совет, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги органлари ходимлари, барча қишлоқ меҳнаткашларининг куч ва ғайратларини келаси йил ҳосилига пойдевор яратиб қўйишга сафарбар этиш тадбирларини белгилади. Биз 1349 гектар ерни капитал планировка қилиш, 7000 гектар ернинг шўрини ювиш ишларини қулай фурсатларда бажарилишини таъминлаймиз. 800 минг куб метр тупроқ иши бажарилиб колхозлараро зовур ва коллекторлар, ички ариқлар тозаланади. 5 минг гектар ернинг мелиоратив ҳолати яхшиланади.

Келаси йили 21.500 гектар ерга «Тошкент — 1-3» навли уруғ экилади. Шундан 15 минг гектар ерга чигит квадрат уялаб жойлаштирилади. 12 минг гектар ернинг пахтаси машиналар билан териб олинади. Районда бедапоялар 401 гектарга кўпайтирилиб, 3898 гектарга етказилади. 495 гектар ерга беда билан маккажўхори, 357 гектар ерга беда судан ўти ва бир йиллик ўтлар билан қўшиб экилади. Шу ишларни амалга ошириш учун тадбирлар белгиланган.

КПСС XXIV съездининг тўққизинчи беш йилликда олдимизга қўйган катта вазифалари район меҳнаткашларини янги улкан ишларга илҳомлантирмоқда. Район қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари деҳқончилик ва чорвачиликнинг барча маҳсулотларини етиштириш ҳамда давлатга сотиш планларини муддатидан илгари бажариш учун куч ва ғайратларини аямайдилр.

О. АЛИХОНОВ,
Ўзбекистон КП Қува район комитетининг биринчи секретари.

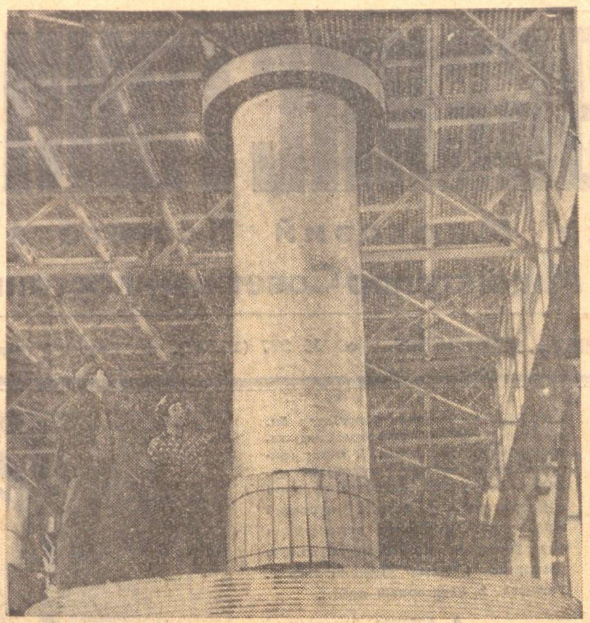

Чорвоқ сув омбори ва ГЭСи қурилиши қизғин давом этмоқда. Кечагина электр станциянинг учинчи турбинаси ҳам фойдаланишга тайёр экани ҳақида хушхабар тарқалди. Юқоридаги суратларда: электр станцияда қурилаётган тўртинчи турбинанинг монтаж қилиш учун тайёрлаб қўйилган қисми ва учинчи турбинанинг трансформатори акс этган. Пастдаги суратда ГЭС тўғонини режалашда яхши ишлаётган геодезист Н. Гравит.

И. Глауберзон фотолари.

БУЮК ГРАЖДАНИН — ШОИР

10 декабрь куни ССР Иттифоқи катта театрида Н. А. Некрасов туғилган куннинг 150 йиллигига бағишланган тантанали мажлис бўлиб ўтди.

Мажлис аҳли **Г. И. Воронов, В. В. Гришин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, П. Е. Шелест, П. Н. Демичев, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов** ўртоқларни қизғин кутиб олди.

Кечани Бутуниттифоқ юбилей комитетининг раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. А. Сурков очди.

— Бугун биз, — деди у, — номи ажойиб шоирнинг ҳамда Россия пролетариатининг Буюк Октябрь ғалабасидан аввал бўлиб ўтган ва шу ғалабани тайёрлаган катта ижтимоий ҳаракатлар қатнашчисининг номи сифатида Ватанимиз тарихига олтин ҳарфлар билан абадий ёзиб қўйилган инсонга чуқур ҳурмат ва муҳаббат изҳор қилмоқ учун тўпландик.

Сўнгра Москва ёзувчилар ташкилоти правлениесининг секретари С. С. Наровчатов Н. А. Некрасов тўғрисида доклад қилди. У бундай деди:

Крупскаянинг айтишича, В. И. Ленин Некрасовнинг деярли ҳамма шеърларини ёддан билар эди. Унинг асарлар тўпламини ўқиган киши бунга бемалол ишонч ҳосил қила олади. В. И. Ленин асарларининг деярли ҳамма томларида Некрасов шеъриятидан олинган парчалар ва образлар учрайди.

Большевистик партия, у билан бирга ёш Совет давлати ҳам Некрасов ижодиётига Ленин сингари муносабатда бўлди. Биз ҳозир, Советлар мамлакатининг етуклик йилларида Некрасов поэзиясининг бутун халққа жуда манзур бўлганлигини ўз кўзимиз билан кўриб турибмиз.

Халққа чексиз, зўр ва беқиёс муҳаббат туйғулари Некрасов ижодиётининг энг асосий мотивидир. Некрасовнинг инсоний, ижодий, ижтимоий шижоати шундан иборатки, у ўз даврининг бениҳоя оғир шароитларида ўз қалбида оташин гражданин-шоир даҳоси қўрини аланга олдира олди.

Некрасов чуқур замонавий шоирдир, унинг замонавийлиги даставвал шундаки, Некрасовнинг ҳар бир сатрини ўқиганимизда у бамисоли эндигина ёзилгандек туюлади. Нега шундай ҳол рўй беради?

Некрасов — бу маънавий ва гражданлик тарбиясининг буюк мактаби. Рус кишиларининг кўпгина авлоди ана шу мактабдан ўтишди ва ўтмоқдалар, шу мактабдан ўтганлари сари покизароқ, яхшироқ, олижаноброқ бўлиб қолмоқдалар.

Некрасов — бу келажакка революцион фикр билан бориш демакдир. Революцион фикр Некрасов яшаган йилларда Чернишевский ғояларида мужассамлашди. Революцион фикр биз учун Ленин таълимотида мужассамлашган.

Некрасов — халққа хизмат қилиш демакдир. Чин кўнгилдан ва ақл-фаросат билан, ҳис-туйғу, ўйлар ва кишининг ҳар бир амалий фаолияти билан, ҳар бир сатр билан халққа хизмат қилиш демакдир.

Некрасов — халқ кўнгли, ҳақиқатга бағрини очадиган, ёвузликдан нафратланадиган халқ кўнгли демакдир.

Некрасов — Россия демакдир. Бу ерда ҳамма нарса улкан — дард-ҳасрат ва бахт-саодат ҳам, хотира ва узоқни олдиндан кўриш ҳам. Россиянинг ўтмиши буюк. Лекин бугунги куни ва келажаги янада улуғворроқдир.

Владимир Ильич Ленин Совет ҳокимиятининг тонгида, 1918 йил 11 мартдаги «Кунларимизнинг асосий вазифаси» деган машҳур мақоласида Некрасовнинг қуйидаги сўзларини келтирган эди:

Сен ҳам қашшоқ, ҳам
фаровон сен,
Сен ҳам қудратли, ҳам
кучсиз сен,
— Эй, онажон — Русь!

Ленин ана шу сўзларни келтириб бундай деган эди. «...Русьнинг ҳар қандай қилиб бўлса ҳам қашшоқликдан ва кучсизликдан халос бўлиб, том маъноси билан қудратли ва бой мамлакат бўлувига эришиш йўлидаги қароримиз қатъийдир».

С. С. Наровчатов ўз сўзининг пировардида бундай деди: ленинча бу аҳду-паймон эндиликда тўла-тўкис рўёбга чиқарилди. Бизнинг диёримиз ҳеч қачон бунчалик гуллаб-яшнамаган эди, моддий ва маънавий жиҳатдан бунчалик равнақ топмаган эди, ижоди бунчалик равнақ топмаган эди. Бундай гуллаб-яшнаш, равнақ топишнинг сабаби шуки, халқ ўз тақдирининг ижодкори бўлиб қолди.

Совет Иттифоқи халқлар биродарлигининг гулзори бўлиб қолди. Ватанимиз бутун бор кучи билан халқнинг энг олий бахти сари — коммунизм сари олға интилмоқда. Бугун бутун Совет мамлакати халқ бахт-саодатининг даракчиси — улуғ рус шоири Николай Алексеевич Некрасовга бош эгиб таъзим қилади.

(ТАСС).

ҚУМ БАҒРИДА САКСОВУЛ

Ўрта Осиёнинг Турон паст текислигида 40-50 даража жазирамада ҳам бир дамда бўрон кўтарилади. Теп-текис жойда қум тепаликлари пайдо бўлади. Ҳар ер-ҳар ерда буралиб «ўйнаётган» шамол чўл ҳайвонларини ҳавога учириб, ин-уясидан адаштиради. Мана шундай тўс-тўполонда ҳам саҳро «марди» бўлиб саксовул дарахти қаддини букмай туради. Унинг шохшаббаларига ўралган, соясига яширинган жониворлар омон қолади.

Саксовул узун-узун илдизлари билан сувсизликка қарши курашади. Илдизлари билан ер қаъридан «сув ичиб» заминга мустаҳкамланиб олади.

Ўрта Осиёда саксовулзорлар 1 миллион гектарга етади. Мирзачўлни ўзлаштирувчилар бундан ўн йил муқаддам саксовул уруғларини жанубий Мирзачўлдаги қумликларга сепдилар: Ховос, Жиззахда, Тошкент — Самарқанд магистрал йўли ёқаларида саксовулзорлар ҳосил қилишди. Саксовуллар 5-6 метр бўй чўзган, улар орасида яна ўт-ўлан пайдо бўлади.

Ўрта Осиё ўрмон хўжалиги ходимлари саксовул уруғларини йиға бошладилар. Қумликларда яна янги саксовулзорлар бунёд этилмоқда. Улар дайди шамол йўлини тўсиб, экин майдонларини ҳам асрайди.

В. РАЦЕК.

ТАШАББУСНИНГ ҚУДРАТИ

◆ БИР ЙЎЛА 48 СТАНОКДА ◆ ТАШАББУС ИЗДОШЛАРИНИ ТОПМОҚДА ◆ БУТУНИТТИФОҚ РЕКОРДИ ◆ БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАН ИККИ ЯРИМ ЙИЛДА

Бу воқеа эрта кўкламда бўлган эди. Тошкент тўқимачилик комбинати партия ташкилотининг йиғилиши давом этарди. Унда сўзга чиққанлар корхонанинг илгариги довруғини қайта тиклаш, ишлаб чиқариш планларининг бажарилиши ҳақида жон куйдириб гапиришди. Мажлис раиси хушбичим, юзлари чуваккина тўқувчига сўз берди. У иккинчи тўқувчилик фабрикасининг ишчиси Евгения Губина эди. Губина минбарга чиқди-да, кўпчилик кутмаган гапни айтди.

— Комбинатимизда иш юришмаяпти. Ишчи кам. Фабрикаларда қанча-қанча қимматбаҳо дастгоҳлар бекор ётибди. Бу машиналар ишлатилмагунча план бажарилиши қийин. Шуни ўйлаб бир таклифни ўртага ташламоқчийдим. Анчадан бери 24 ўрнига 27 та станокни бошқариб келяпман. Бундан кейин уни 42 тага етказмоқчиман. Биринчи тўқувчилик фабрикаси ишчиси Лидия Казанцева ҳам 48 та станокни бошқаришга ҳозирлик кўрмоқда. Агар кўпчилик қўшимча станок олиб ишласа комбинатда бўш машина ҳам, бажарилмайдиган юмуш ҳам қолмайди.

Ўша йиғилишда бу гапни чин кўнгилдан қутлаганлар қаторида унга ишонқирамаганлар ҳам бўлган эди. Чунки бундай кўп станокда ишлаш ҳали мамлакатимизнинг бирорта тўқимачилик корхонасида қўлланилмаган. Унинг учун тўқувчи ишни ниҳоятда тўғри ташкил қилиши, ҳар минут, ҳар бир ҳаракатини ҳисобга олиши, узилган асосий ипни улаш учун белгиланган вақтни анча қисқартириши керак.

Лекин тез орада таажжубланишга ўрин қолмади. Губинанинг гапи партия йиғилиши ўтган куниёқ Лидия Казанцевага етиб борди. Комбинатнинг иккита манман деган тўқувчиси кўп станокни бошқариш ҳақида ўз тажрибаларини ўртоқлашишди. Кўп станокда ишлаш учун зарур бўлган ҳисоб-китобларни қайта бошдан кўриб чиқишди. Лидия Казанцева 26 февралдан 48 тўқув станогини бошқаришга ўтган бўлса, Евгения Губина март ойидан бошлаб 42 та станокни қабул қилиб олди. Шундан буён уларнинг ҳар иккиси Иттифоқимиз тўқимачилик саноатида энг кўп станок билан ишлаб келмоқдалар.

Лидия Казанцева билан Евгения Губинанинг номини ортиқча шарҳлаб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Улар саккизинчи беш йиллик планини муддатидан олдин бажариш ташаббуси билан чиққан костромалик тўқувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Валентина Плетнева ва Фрунзе номли Москва йигирув-тўқув фабрикасининг ишчиси М. Иванникованинг ташаббусларига Ўзбекистонда биринчи бўлиб қўшилган эдилар. Шахсий беш йиллик планларини ҳам республикамиз тўқувчилари орасида карвонбошилик қилиб бажаришди.

Л. Казанцева Тошкент тўқимачилик комбинатига 1941 йилда келди. Унинг донгдор тўқувчи бўлиб етишишида ўз онаси, илгари Москва яқинидаги тўқимачилик фабрикасида ишлаган Клавдия Ивановна Котова катта ёрдам берди. Казанцева малакасини ошириш устида узоқ ишлади. 1942 йили мустақил ишга ўтди. Шундан буён комбинатда кўпчиликнинг тилига тушиб келмоқда. У корхонада «ўз касбининг устаси» номини бериш жюрисининг аъзоси қилиб сайланган, комбинатда биринчилардан бўлиб коммунистик меҳнат зарбдори бўлган. Е. Губина эса бу ерда 1955 йилдан бери ишлаяпти. 17 ёшида корхонага қадам қўйган. 1971 йилгача 27 та автомат тўқув дастгоҳларини бошқариб, фақат аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқарди. У Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аъзоси.

Ҳар икки тўқувчининг кўп станокда ишлашга ўтиши уларнинг ҳар сменада илгаригига нисбатан икки марта кўп иш бажаришларига имкон бермоқда. Бошқа тўқувчиларда кўпроқ дастгоҳни бошқаришга интилишни кучайтирмоқда. Губина билан Казанцева КПСС XXIV съезди арафасида йиллик планни бажарганликлари ҳақида ғалаба рапорти бердилар. Уларнинг ютуғи тўқимачилик корхоналари бўйлаб тарқалди. Ташаббус Бутуниттифоқ Енгил саноат министрлиги эътиборини қозонди. Съезддан кейин СССР енгил саноат министри Н. Н. Тарасов Тошкент тўқимачилик комбинатига хат ёзиб Л. Казанцева ва Е. Губиналарни социалистик мусобақада ташаббус кўрсатиб эришган катта муваффақиятлари билан табриклади.

Бу орада комбинат коллективи Л. Казанцеванинг янги Бутуниттифоқ рекордига гувоҳ бўлди. Рекорднинг туғилиши эътиборга сазовор. Баҳорда унинг касбдоши Людмила Курасова меҳнат отпускасига кетди. Унинг 32 та станоги бекор қолди. Тўқувчининг ўрнини босадиган ишчи йўқ эди. Участкадагилар ҳайрон бўлиб қолишди. Шунда Лидия Павловна кўпчиликнинг жонига ора кирди. У цех бошлиғига комплектдаги ҳамма станокни ўзи бошқаражагини айтди. Л. Казанцева илгари ҳам Людмила Курасова йўқлигида унинг станокларини ўзиникига қўшиб ишлатиб кўрган, лекин бир-икки кундан нарига ўтмаган эди. Энди у бир ой 64 та станокда ишлади. Маҳсулотнинг ҳаммасини биринчи сортга топшириб, ойлик топшириқни 112 процент бажарди. Комбинат ишчилари ўртасидаги социалистик мусобақада энг юқори кўрсаткичга эришди. Мамлакатимиз тўқимачилик саноатида ҳали ҳеч ким бир йўла бундай кўп станокни бошқармаган эди.

Энди Л. Казанцева ва Е. Губиналарнинг ташаббуси республика, ҳатто иттифоқ бўйлаб қулоч ёймоқда. Даставвал бу ташаббус Тошкент тўқимачилик комбинатида ўз издошларини топди. Н. Поддубная бошчилик қилаётган биринчи участка уни оммалаштирган қалдирғоч коллектив бўлди. Бу участка тўқувчилари 17 киши эди. Улар орасида тажрибали, обдон ишнинг ҳаддини олган тўқувчилар билан бирга мустақил ишлаётганига энди бир-икки йил бўлган ишчилар ҳам бор эди. Улардан М. Свишчова, Л. Коновалова 36 тадан, А. Мухтарова, Е. Сафронова, З. Глазкова, К. Дўсенбинова, Д. Мухторова, С. Шодмонова ва бошқалар 30 ва 28 тадан станокни бошқаришга ўтишди. Натижада ишчи кучи камлигидан бекор турган 52 станок ҳаракатга келди. Ҳар бир станок бир соатда 5, 7 метр миткал — газлама тўқиши инобатга олинса, участка илгаригига нисбатан маҳсулот ишлаб чиқаришни анча кўпайтирди.

Ташаббускорларга издош бўлиб, меҳнат унумдорлигини юқори зичликда ишлаш ҳисобига ошираётган бундай коллективлар, алоҳида тўқувчилар ҳозир комбинатда жуда кўп. Шу кунгача 550 киши кўп станокда ишлаб мусобақалашмоқда. Республикамизда эса бу ташаббус издошлари 8 минг кишидан ортиб кетди. Ҳатто Тошкент тўқимачилик комбинати билан мусобақалашиб ишлаётган Ленинграддаги «Рабочий» тўқимачилик комбинати ва Олмаотадаги тўқимачилик комбинатларидан ташаббускорлар ҳақида сўраб ёзилган хатлар келмоқда. Уларнинг ҳаммаси Л. Казанцева ва Е. Губиналарнинг ташаббусларига жуда қизиқишяпти. Чунки белгиланганига нисбатан икки марта кўп станокни бошқариш осон эмас.

— Бошқараётган станогингиз кўпайиши билан, — дейди Е. Губина, — иш ҳам, унинг ташвиши ҳам ортади. Мен вақтнинг ҳар минутидан унумли фойдаланаман. Ишга вақтидан ярим соат олдин келиш одат бўлиб қолган. Шунда станокларнинг созлигини бемалол кўздан кечириб ишни вақтида бошлайман. Станоклар юриши билан мастер ёрдамчиси созлаган механизмлар ишини қараб чиқаман. Узилган толани белгиланган 24 секунд ўрнига 17-18 секундда улаяпман. Шунинг учун барча иш жараёнларини кузатиб улгираман, станокларнинг тезлигини илгаригидан пасайтирмайман.

Ташаббускорларнинг меҳнат ютуқлари ютуққа уланиб бормоқда. Шу кунгача келгуси йил ҳисобига минглаб метр хом газлама ишлаб чиқардилар. Шахсий тўққизинчи беш йиллик планларини 1973 йилнинг июнь ва октябрь ойларида бажариш учун ҳаракат қилаётган икки ташаббускор тўқувчи ҳар бир станок ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаришни янада кўпайтиришга эришмоқда. Уларнинг ташаббуси ҳамма ерда акс садо бермоқда.

С. МУҲИДДИНОВ.

Совет кишиси учун

ЭМАЛЛАНГАН ИДИШ ЦЕХИ

БЕКОБОД. (ЎзТАГ). Эмалланган пўлат идиш асбоб ишлаб чиқарувчи цех қурилишида дастлабки куб метр тупроқ ўйилди. Бу цех В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводи составида бўлади.

Аслида у цех бўлмай, ишлаб турган корхона ичидаги СССРдаги энг катта идиш асбоб заводларидан бири бўлади. Завод салкам 46 минг квадрат метр саҳнни эгаллайди. Янги корпусга рангли эмаль ишлаб чиқарувчи, идиш асбобни штампловчи ва пиширувчи, унга бадиий безак берувчи участкалар жойлашади. Технология линияларининг машина-ускуналарини СССРдаги корхоналар билан бирга ГДР заводлари етказиб беради. Дастлабки маҳсулот 1973 йилда чиқарилади.

Шундай қилиб улкан цех ҳар йили кастрюль, таз, кружка, коса, чойнаклар бўлиб 35 миллион дона хилма-хил идиш асбоб ишлаб чиқаради. Цех металлургия заводини реконструкция қилиш планига мувофиқ қурилмоқда. КПСС XXIV съездининг Директивалари шундай реконструкцияни кўзда тутади.

ТОШКЕНТ ипакчилик фабрикасига бу йил кўп миқдорда пилла келтирилди. Ҳозир сортлаш цехида уларни хилларга ажратиш ишлари олиб борилаётир. Суратда: (олдинги қаторда) Мунира Йўлдошева ва Маҳсума Ҳусанова пиллани кўздан кечиришмоқда. Пастдаги сурат 3- трестнинг 30- қурилиш бошқармасидан олинган. Унда кундалик топшириқларини 180-190 процент бажариб, ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлаётган илғор бетончилардан Й. Қўчқоров билан А. Аҳмедов ўртоқларни кўриб турибсиз.

И. Глауберзон ва А. Тўхтасинов фотолари.

ҚЎШИҚЛАР

Акмал ПУЛАТ

Йиллар таронаси

Бир-биридан аъло келур саодатли йиллар ҳам,
Янги-янги зафарлардан завққа тўла диллар ҳам.
Шонли Ватан қудратига қойил ҳар дам кенг жаҳон,
Коммунизм нури порлар йил сайин ўткир, чандон.
Фазоларни ёриб учдик, юлдузларда йўлимиз.
Дўстлик билан кўкка етди узатганда қўлимиз.
Бахт-иқболнинг чашмасидир шонли съезд қарори,
Қон-қардошлик ҳеч бузилмас, бу озод эл шиори.
Узбекистон яшнамоқда, туганмайди мақтови,
Эл бошига нур сочмоқда баб-баравар офтоби.
Меҳнат билан шараф топди пахта кони ҳур диёр,
Жондан севган диёримиз бизга дилдан ифтихор,
Илм-фанда машҳур юртим, етдик баланд мақомга,
Йиллар мадҳин жаранглатар Акмал тўлиб илҳомга.

Бизники

Бу қўшиқ 1930 йилда ёзилиб, ўша пайтда Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артист Али гармончи Хўжаев томонидан биринчи марта радио орқали ижро этилган.

Қайғумиз йўқ, дўстлар, бу боғу роғлар бизники,
Ёқуту зумрадга тўлган зарли тоғлар бизники.
Бахтимизга доимо эй, ишчи-деҳқонлар яшанг,
Ҳамма шод, юзларда кулгу, завқли чоғлар бизники.
Пахтага бел боғладик, бу пахта дилда ўтимиз,
Пахта бирлан мавж урар яшнаб, чароғон юртимиз
Пахта деб куйланг ҳамиша, пахтакор ўртоқлар,
Мангу озод, ҳур ҳаёт, машъал-чироғлар бизники.
Халқимизнинг бошидан кетди мусибат, кулфати,
Жабҳа бўйлаб от қулоч, эй большевиклик суръати,
Бор экан бундоғ иноят халқимизга, дўстлар,
Минг қадоқ қўл, кенг жамият, завқли чоғлар бизники.

КЎЧА ҲАРАКАТИ ХАВФСИЗЛИГИ ОЙЛИГИ

ДИҚҚАТ, МАШИНА!

БИЗНИНГ СУҲБАТ

Ҳеч ким ўтиб кетаётган машина тагида қолишни хоҳламайди. Лекин автомобиль туфайли рўй бераётган бахтсиз ҳодисаларнинг қарийб тўртдан уч қисми пиёдаларнинг айби билан содир бўлаётгани аниқланди. Кўча ҳамда йўллардаги светофор ва белгилар шофёрлар билан пиёдалар учун баб-баравар хизмат қилади. Шофер билан пиёдалар ҳаракатнинг тенг ҳуқуқли қатнашчилари ҳисобланишади. Шундай бўлса ҳам машиналар туфайли кўнгилсиз ҳодисаларнинг рўй бериши кам эмас.

Баъзи мисолларга эътибор қилайлик. Бу — республикамизда рўй берган ҳодисаларнинг рақамларда акс этишигина, холос. Шу йилнинг ўн ойида 6380 кўнгилсиз ҳодиса рўй берди. Натижада бир қанча киши ҳалок бўлди ва 6 мингдан зиёд йўловчи жароҳатланди. Йўллар ва кўчалардаги аҳволни ифодалайдиган бу рақамлар қанчалик ваҳмали бўлмасин, афсуски шундай ҳодисалар рўй берган.

Айниқса шу кунларда йўл ҳаракати қоидалари хавфсизлигини таъминлаш масалаларига катта эътибор берилмоқда. Ўзбекистон ҳукуматининг кўрсатмаси билан 10 декабрдан республикамиз шаҳар ва қишлоқларидаги кўчаларда аварияларга қарши кураш бошланди «Совет Ўзбекистони» мухбири ойликнинг мақсад ва вазифалари ҳақида сўзлаб бериш учун республика Ички ишлар министрлиги давлат автоинспекцияси бўлимининг бошлиғи милиция полковниги С. В. Голиковга мурожаат қилди.

— Мамлакатимизнинг ҳамма жойидаги сингари Ўзбекистонда ҳам автомобиль йўлларида рўй берадиган кўнгилсиз ҳодисаларнинг олдини олиш, жуда бўлмаганда уларни камайтириш соҳасида катта ишлар олиб борилмоқда. Автомобиль аварияларига қарши курашни кучайтириш, шофёрлар ва пиёдаларнинг йўл қоидаларига қатъий амал қилишдаги масъулиятини ошириш учун ташкил қилинган ана шу ойлик ноябрь ойида бутун мамлакатда ўтказилган ўн кунликнинг давоми бўлади.

Бундай ойлик ташкил этилишини ҳаётнинг ўзи тақазо қилмоқда. Ойликда жуда кўп кишилар иштирок этади. Улар орасида автоинспекция ходимлари бўлмаганлар, саноат корхоналари, муассасалар, ташкилотларнинг коллективлари, колхоз-совхозларнинг меҳнаткашлари ҳам бор. Министрликлар, идораларнинг, маҳаллий Советлар, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ойликни кўнгилли ўтказишга кенг сафарбар қилинади. Автомобиль хўжаликлари, мактаблар, техникумлар, олий ўқув юртлари ва уй комитетлари, шунингдек дружиначилар ойликни муваффақиятли ўтказишда бизга катта ёрдам кўрсатадилар. Улар ҳаракат хавфсизлиги қоидалари ҳақида жойларда тушунтириш ишлари олиб борадилар.

Ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш борасида қатор ташкилотлар ва коллективлар муайян тажриба тўплаганлар. Яқинда Оҳангаронда умумшаҳар йиғилиши ўтказилиб, унда давлат автоинспекцияси ходимлари, дружиначилар, давлат машиналари ва шахсий машиналарни бошқарувчилар, автобаза ва автопаркларнинг раҳбарлари иштирок этдилар. Фарғоналикларнинг ташаббуси ҳам диққатга сазовор. Шаҳарнинг барча бозорларида ва область қишлоқларида ҳаракат қоидаларини бузиш, кўнгилсиз ҳодисаларнинг олдини олиш ва унинг айбдорлари ҳақида радио тармоқлари орқали эшиттиришлар берилмоқда. Фарғонанинг баъзи халқ театрлари мазкур темага бағишланган саҳна асарлари ҳам кўрсатишмоқда. Москва шаҳар давлат автоинспекцияси ходимларининг ташаббуси айниқса ибратли. Йўл қоидасини бузган ва кўнгилсиз ҳодиса рўй беришига сабаб бўлган шофёрлар, пиёдалар ҳақида улар ишлайдиган корхона ҳамда муассасаларга хабар қилинади. Натижаси муҳокама этилади.

Ойликни ўтказиш программасида ранг-баранг тадбирлар кўзда тутилган. Йўл қоидалари ҳақида суҳбатлар, йиғилишлар ўтказилади, пропаганда ишлари олиб борилади, кинотеатрларда шу ҳақда фильмлар намойиш этилади. Плакатлар, варақалар, мурожаатлар чиқарилади.

Тошкентда давлат автоинспекцияси ходимлари машина бошқаришдаги унча хавфли бўлмаган қилмишлар учун жазо бермасликни биринчи марта тажриба қилиб кўрадилар. Лекин шофёрларнинг йўл варақаларига белги қўйиб берадилар. Бундай шофёрлар ўзлари ишлайдиган коллективга қилмишлари ҳақида ҳисоб берадилар, касбдошлари бу ишни лозим даражада баҳолайдилар, лозим кўрсалар жазолайдилар. Бунинг натижаси тўғрисида автоинспекцияга маълум қиладилар. Шахсий машина бошқарган кишилар чатоқликка йўл қўйсалар мажбурий тарзда курсларга таклиф қилинади ва лекциялар тинглайдилар. Шундан кейингина машина ҳайдашга руҳсат берилади. Пиёдалар масаласига келсак, уларга ҳам жазо чоралари белгиланган. Пиёдалар билан йўл қоидалари ҳақида суҳбатлар ўтказилади, лозим топилса жарима ундириб олинади. Давлат автоинспекцияси халқ маорифи органларига, болалар муассасаларига, комсомол ташкилотларига ёрдам кўрсатадилар, йўл қоидалари ҳақида жойларда суҳбатлар ўтказади, агитгруппалар ишини назорат қилиб боради.

Ҳуллас, кўча ҳаракати қоидалари учун фақат машина бошқарувчиларгина эмас, балки пиёдалар ҳам жавобгардирлар. Ҳушёр бўлинг: пўшт, машина келмоқда!

Фото лавҳалар

АХБОРОТ

ЯНГИЛИКЛАР

СОДИҚ ЛЕНИНЧИГА ЁДГОРЛИК

Свердлов райони Бухоро областининг йирик пахтакор хўжаликларидан. Коммунистик партия ва Совет давлатининг атоқли ташкилотчиларидан бири, доҳиймиз В. И. Лениннинг содиқ ёрдамчиси ҳамда сафдоши Яков Михайлович Свердловнинг ҳайкали мазкур район марказида ўрнатилди. Ёдгорликнинг тантанали очилишига бағишланган кўп кишилик митингда Свердлов номли колхоз раиси Ғ. Шукуров, меҳнат ветерани Я. Жўраев, область партия комитетининг иккинчи секретари В. Петров ўртоқлар оташин революционер хотирасини эслаб гапирдилар. Ёдгорлик супачасига гулчамбарлар қўйилди.

Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

●

«НОРИНКАПА» ОРОМГОҲИ

Қишлоқ ўртасидан шарқираб оқадиган сой бўйида икки қаватли кўркам бино қад кўтарди. Бу даргоҳ соя-салқинлиги билан Наманганда эл оғзига тушган қишлоқнинг номи билан «Норинкапа» деб аталди. Оромгоҳ айниқса қишлоқ отахонларига маъқул тушди. Бу ерда ҳордиқ чиқариш учун ҳамма нарса муҳайё. Норинкапалик ёшлар ҳам иккинчи қаватда жойлашган кутубхона, қироатхонадан фойдаланадилар, шахмат-шашка ўйнайдилар.

«Норинкапа» оромгоҳи лойиҳасини Учқўрғон районидаги «Октябрь» колхози раиси, тажрибали иқтисодчи Ҳ. Жалолов чизган. Уни колхоз бинокорлари тиклаганликлари учун хўжаликнинг бир неча минг сўмлик маблағи тежалди.

Т. СУЛАЙМОНОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбирлар постининг бошлиғи.

●

ХОНАДОНЛАРГА «ЗАНГОРИ ОЛОВ»

Фарғона область Ўзбекистон райони хонадонлари Бухоро табиий газидан фойдаланадиган бўлди. 8-механизациялашган кўчма колонна коллективи Яйпан посёлкаси хонадонларини табиий газ билан таъминлашни бошлаб юборди. Колонна ишчилари йил охиригача 400 дан ортиқ хонадонни газлаштириш учун суръатга-суръат қўшмоқдалар. Келгуси йилнинг дастлабки ойларидан «Ғанибод» совхози ишчиларининг уйларида «зангори олов» ёна бошлайди.

А. ПАТТОЕВ.

Шодиёна

(Лапар)

Даврон келган, ўйнаймиз...
Уйнаб-ўйнаб, куйлаймиз,
Пахтазорлар қўйнида —
Меҳнат қилиб тўймаймиз.

Пахтакорлар соғ бўлсин,
Доим кўнгли чоғ бўлсин,
Шарофатли меҳнатда
Шону шуҳратга тўлсин.

Машинам бор, зангори,
Пахтакорнинг дўст, ёри.
Айтсам адо бўлмайди
Мақтовининг дафтари.

Пахта тердим саралаб,
Эгатларни оралаб.
Бир қизни кўриб қолдим,
Кетди қалбга ўт қалаб.

Боғда булбул навоси,
Ором берар садоси.
Ёргинамнинг боқиши,
Дардгинамнинг давоси.

Мардлар мадҳин куйлайман,
Куйлаб сира тўймайман.
Кечалар юлдуз санаб,
Севган ёрим ўйлайман.

ТЎЙХАТ ЎРНИДА

АДАБИЁТИМИЗ ЗАҲМАТКАШИ

Ваҳоб Рўзиматовнинг хилма-хил ижодий фаолиятида, албатта, таржимонлик асосий ўринда туради. У ҳозир бадиий маҳорат жиҳатидан энг тажрибали таржимонларимиз сафидадир. Ўттиз йилдан бери нашр этган бадиий таржималарининг миқдор жиҳатини ёки жанр ранг-баранглигини гапирмаганда ҳам, сифат жиҳати таржимонлик санъатимизда ҳар сафар сезиларли ва қувончли воқеа бўлмоқда. М. Шолохов, К. Симонов каби машҳур стилистларнинг энг мураккаб ва йирик асарларини Ваҳоб Рўзиматов катта билимдонлик ва чинакам маҳорат билан таржима қилди.

Мен бу ўринда дўстимнинг муҳаррирлик фаолиятинигина таърифламоқчи эдим. Муҳаррир адабий цехимизнинг бош мастери. Номлари китобларнинг муқовасига ёзилмайдиган бу камтарин заҳматкашлар энг яхши адиблар билан тенг ҳурматга лойиқдир. Ваҳоб Рўзиматов, менингча, ҳозир республикамизда талабчан ва юксак дидли муҳаррирлардан биридир. Ҳар қандай атоқли ва моҳир адиб ҳам ўзининг энг севган асарининг таҳририни Ваҳоб Рўзиматовга мамнуният билан ишониб топширади. Чунки энциклопедик билимли, бадиий таъби жаҳон адабиёти намуналарида етилган, адабий ва халқчил тилнинг нозикликларини, ранг-баранг бойликларини яхши эгаллаган бу муҳаррир ўнлаб адибларимиз билан ҳамкорликда ишлаб, кўп катта асарларга

порлоқ йўл очиб бериб, йиллар синовидан ўтган, тажрибали, принципиал, коммунист адабиётчидир.

Ваҳоб Рўзиматов асарни таҳрир этганда авторнинг ижодий ўзига хослиги ва оғир меҳнатига чуқур эҳтиром билан қарашдан ташқари, ёзувчини асарга янада бойлик қўшишга илҳомлантира билади, услубнинг тиниқ ва равонлиги, ҳар ҳолатнинг психологик ва мантиқий аниқлиги, тилнинг ширалиги ва реалистик таъсирини таъминлашга ёрдам беради.

Сўз санъати мўъжизасини, ижод сирларини чуқур биладиган, ўзи ҳам бадиий ижод билан шуғулланадиган муҳаррир ёзувчининг суянган тоғидир. Бундай ҳамкорлик адибга ҳам самимият, ишонч, дадиллик ва рағбат бағишлайди.

Ваҳоб Рўзиматовнинг таржимон ва муҳаррирликдаги бу фазилатлари, албатта, аввало унинг юксак маънавий маданияти, адабиётга сидқидиллиги туфайлидир.

Орамизда бундай талабчан ва билимли заҳматкашларнинг борлиги адабиётимизнинг юксак сифати, ғоявий софлиги ва эстетик таъсирчанлигига заминдир.

Ваҳоб Рўзиматов катта ижтимоий иш ҳам олиб бормоқда. У бир неча ўн йилдан буён қалин ва оммавий адабий журналларимизда бўлим мудири, масъул секретарь, бош редактор ўринбосари ва редколлегия аъзоси бўлиб ишлаб келади. Ҳозир Ғафур Ғулом адабий меросини нашрга тайёрлашда машаққатли илмий-адабий иш олиб бормоқда.

Мен ҳурматли тенгдошим Ваҳоб Рўзиматовни барча адабиёт мухлислари номидан 50 ёши билан табриклаб, келгусида ҳам унинг катта фаолиятида меҳнат самаралари, соғлиқ ва ижодий қувончлар тилайман.

Асқад МУХТОР.

ЧЕМПИОН

ФЕЛЬЕТОН

Яқинда область радиоси ғаройиб бир репортаж эшиттирди. Ўша замон радиодан узоқда бўлганлар армонда қолди. Мана бугун бир даста хатлар келибди, ҳаммаси ишқибозлардан: «Ким чемпион бўлди? Чарл Чаплин ким? Туяқуш ҳақида тўлароқ маълумот берсангиз. Олашах-шахга мукофот тегдими? Қорашах-шах нечанчи ўринни эгаллади?». Саволларнинг чеки йўқ. Уларга жавоб қайтаришдан олдин ўша репортажнинг стенограммаси билан таништиришни лозим топдик.

«Диққат, диққат. Сирдарё область «Пахтачи» стадионидан репортаж олиб эшиттирамиз. Бугун бу ерда VIII область спартакиадаси очилмоқда». Хўш, VIII спартакиада спорт тарихига қандай янгилик қўшади? Унинг характерли томони нимада? Ҳар нарсани ўз эгасининг оғзидан эшитганга нима етсин. Булбулнинг бошидай жажжи микрофонимизни муҳтарам Чарл Чаплиннинг муборак оғзига тутамиз. Чарл Чаплин Гулистонда нима қилиб юрибди деб ажабланманг, у киши бу ерга Сирдарё районидан келган. У биринчи разрядли чопқир, бир маҳаллар Сирдарё районининг чемпиони эди. Кейинроқ амалдор бўлиб кетгач, чопишни қўйиб, учишни машқ қилмоқда. Сўз сизга ўртоқ Чаплин. Марҳамат!

— Спорт ишқибозларига алангали салом. Мана менинг ёнимда учқур ўринбосарларим — мен уларни спорт таҳаллуси билан таништириб қўя қоламан — Олашах-шах ва Қорашах-шах ўтирибдилар. Сиз ишқибозларга ёлғон, бизга рост, шу спартакиадани ажойиб ўтказиш устида учовлон озмунча бош қотирмадик. Афсуски, репортаж радиода боряпти, агар Сирдарёда телестудия бўлиб, ушбу антиқа томоша телевизорни безаганда эди, сиз спартакиада ғамида Чарл Чаплиннинг сочи қордай оқариб, Олашахни алкоголдай ажин босганини, Қорашах-шахнинг сочи тўкилиб, бошидан кун чиқиб кетганининг гувоҳи бўлардингиз. Ана шундай, биз спартакиада учун жонимизни жабборга бервордик. Жон ҳам гап эканми...

Менинг ўринбосарларим (ўзим ҳақимда гапирмай қўяқолай, Чарли Чаплинни ким танимайди?) — Олашах-шах ва Қорашах-шах ўз пайтида қўл етмас рекордлар қўйишган. Афсуски, янгиликнинг фарқига бормайдиган айрим раҳбарларнинг бепарволиги туфайли бу рекордлар қудуққа отилган тошдай архивларда йўқолиб кетди. Энди бизга шуниси алам қиладики, бизнинг энг чопоғонлик давримиз дунёнинг алғов-далғов пайтларига тўғри келган экан, ҳеч кимнинг назари илмасди. Бу замоннинг ажойиблигини қарангки, спортчини олқишлайдилар, кўтарадилар, елкасига қоқадилар. Чемпион бўлиб қолсанг борми, пулга кўмиб юборадилар. Ана шуларни кўриб туриб, биз кекса чопқирларга алам қилади, оёқни қўлга олиб шу тирранча болалардан ўзиб кетгимиз келади-ю, физиономия қургур оғирлик қилади-да.

Асосий масалага ўтсак, VIII спартакиаданинг характерли томони шундаки, бугун бу ерга бир халта пул келтирганмиз. Олдиндан айтиб қўя қолай, 128 минг сўм. Кўп афсуски, телерепортаж бўлганда буни ҳам ўз кўзингиз билан кўрган бўлардингиз, ҳў ана, стадионнинг ўртасида бир галварс халта орқалаб турибди. У бизнинг Туяқуш ОблОНО фахри ҳаммамизнинг умидимиз ундан.

Гапим бироз чўзилиб кетди, ўртоқ радио шинавандалар. Қисқаси шуки, ҳозир спартакиадани бошлаймиз. Ўртада 128 минг сўм. Марҳамат, пулга ҳужум! Ким чап қанотдан, ким ўнг қанотдан. Шу билан сўзим тамом.

(Шу пайт спартакиаданинг тантанали қисми тугаб, чопқич-югургичлар старт майдонига гизилиша бошлайди. Спартакиада ташкилий комитетининг раиси Чарл Чаплин микрофонни бизга шоша-пиша ирғитиб, ўзи старт майдонига қараб чопади).

Репортажни давом эттирамиз. Муҳтарам радио тингловчилар, сиз ҳозиргина спартакиада шартлари билан танишдингиз. Чиндан ҳам антиқа. Ахир кимсан, Чарл Чаплин аралашгач, қойил қолдирмай қўядими. Ана унинг чап ва ўнг қўллари — биз ҳам уларни спорт таҳаллуслари билан атаб қўяқоламиз — Олашах-шах ва Қорашах-шах Туяқушнинг елкасидаги халтадан кўз узмай турибшибди. Лекин биз бундай антиқа томоша учун аввало Чарл Чаплиндан миннатдор бўлишимиз керак. Балли, Чарл Чаплинович, сизга отнинг калласидай юрак бериб қўйган пушти-паноҳларингизга ҳам балли! (Пушту-паноҳларнинг юраги қанча бўлди экан?) Ўринбосарларингиз Олашах-шах ва Қорашах-шахнинг юраклари энг камида эшакнинг калласидай... э, кечирасиз тойникидек бўлса керак! Тойдек юраклар ҳам яшасин!

Энг ҳаяжонли дақиқалар яқинлашмоқда. Чарл Чаплин старт майдончасидаги чопқирларнинг (улар областдаги 500 мактабдан сараланган ўқувчилардир) орқасида туриб ўнг қўлидаги тўппончани баланд кўтармоқда. Лекин икки кўзини халтадан олмайди: «Ҳалта жойидами? Омонмисан, халтажон, бутмисан, тугалмисан? Маҳкам бўл, Туяқушим. Агар шу халтага бир гап бўлгудек бўлса, ёки бегонанинг қўлига тушса, ё туя бўлиб саҳрога чиқиб кетасан, ё қуш қилиб учирвораман! Ҳар ҳолда. ОблОНОда инспектор бўлиб қолмайсан!»

Мана, Чарл Чаплин чопқирларни сўнги шартлар билан таништирмоқда. Шартга кўра, Туяқуш халтани олиб қочади. Ўқувчилар уни қувади. Ким Туяқушга етиб халтага қўл урса, 128 мингга шерик бўлади. Яъни айтайлик, бир неча кунлик овқат пули, спорт формаси ва шунга ўхшаш текин имтиёзлардан баҳраманд бўлади. Лекин кимки халтани узиб олиб Туяқушдан ўзиб кетса — ўша чемпион!

Қалби чин спорт иштиёқи билан тўлиб тошган ўқувчилар халтага эътибор беришмади. Пул билан нима дарди бор уларнинг. Қолаверса, Туяқушга етиб бўладими. Лекин бу пул аслда уларнинг ўзига берилгани, унга спартакиаданинг минглаб қатнашчилари учун бир неча кунлик текин овқат, медицина хизмати кўрсатиш, спорт формалари олиш лозим бўлгани ҳолда, Чарл Чаплин ва аллақандай Олашах-шах ва Қорашах-шахлар ўқувчиларнинг 128 минг сўмлик ризқини халтага солиб, «етиб олсанг оласан» деб, етиб бўлмас Туяқушнинг бўйнига осиб қўйишганини улар қаёқдан билсин!

«Тарс!!!» Мана, ниҳоят, тўппонча овозини эшитамиз. Старт командаси берилди, мусобақа бошланди. Ўқ овозини эшитган Туяқуш «ўқ» бўлиб кетди. ОблОНО шарафини ҳимоя қилаётган (ё шарафини, ё чўнтагини) Туяқуш гоҳ туя бўлиб лўкиллар, гоҳ қуш бўлиб сакрарди.

Ҳа демай мактаб ўқувчилари Туяқушнинг чангида қолиб кетишди...

Мусобақада тренерлик вазифасини ўтаётган Олашах-шах ва Қорашах-шах эски чопқирлар эмасми, турган жойларида депсиниб кетишмоқда. Балки ичлари қизиётгандир. Ана холос, чопқирлар сафига янги кучлар қўшилди: Олашах-шах оғзидаги сақични ютиб юборди-да, фойдаси йўқ тренерликдан воз кечиб, Туяқушнинг елкасидаги халтани кўзлаб, стадионни қийиб чопа бошлади. Бир чеккада тупук ютиб турган Қорашах-шах «туплукдан нима фойда чиқди» дегандек сапчиб қўзғалди-да, у ҳам чопаётганларга қўшилиб кетди.

Бу поча шимараётган ким бўлди? Майдонга янги ўйинчи... кечирасиз, янги чопқир тушаётганга ўхшайди. Наҳотки, Чарл Чаплин бўлса? Ўзи! Ана шимарилган почалар капалакдек пириллаб кўзга кўринмай кетди.

Лекин ҳамон Туяқуш олдинда. Олашах-шах ундан беш қадамча орқада. Қорашах-шах уларга яқинлашмоқда. Чарл Чаплин шляпакасини қўлга олиб, уларни қувиб бормоқда. Сирли халта Туяқушнинг бўйнида бир ажиб ҳолда силкинади. Унинг бу силкиниши қанча одамнинг ичагини узмоқда. Стадионда янги олқишлар эшитилади: «Яшаб кетсин, Чарл Чаплин! Чарл Чаплинга ура!» Бундан илҳомланган Чарл Чаплин тезликни оширади. У болаларнинг новчароғини айланиб ўтиб, паканароғининг устидан сакраб кетмоқда. Баъзи болалар бу «дев» чалиб юбормасин деб, муҳтарам Чарл Чаплинга йўл бўшатишмоқда. Лекин ҳамон олдинда Туяқуш! Ана, кимдир унга етиб сирли халтага қўл чўзмоқда. Икки қўлини чўзиб, оғзини бор бўйига очганча Олашах-шах ҳам яқинлашмоқда. Шаталоқ усулида чопиб бораётган Чарл Чаплин буларни кўриб эшкак усулига ўтишга мажбур бўлди. У бир пайтлари шу усулда чопиб, сизга маълумки, Сирдарё районининг чемпиони эди. Наҳотки, область чемпионлиги насиб қилмаса?!.

Афсуски, шу ерга келганда баъзи техник сабабларга кўра, радиода узилиш пайдо бўлди. Ажойиб репортаж тугалланмай қолди. Лекин биз спорт ишқибозларига шуни етказишимиз мумкинки, баъзи аниқ фактларга кўра, Чарл Чаплин — Сирдарё область халқ маорифи бўлимининг мудири Музаффар Ҳакимов, Олашах-шах — унинг ўринбосари Пётр Иванович Огай, Қорашах-шах — ОблОНО бош бухгалтери Шевкет Ажитаиров, Туяқуш эса — Спартакиаданинг масъул котиби, ОблОНО инспектори Тўрабек Сувонқулов эканлар. Туяқуш чемпион бўлиб 16.000 сўм олибди. Аммо Олашах-шах нимани илиб кетди, Чаплин ва Қорашах-шахга нима тегди, ҳозирча номаълум. Лекин VIII спартакиаданинг минг-минг пуллари улар ўртасида гумдон бўлгани аниқ!

Эндиги сўз баъзи ноаниқликларни аниқлаш учун Сирдарё область прокурори ўртоқ М. Маъдиевга!

Ш. УБАЙДУЛЛАЕВ.

Турли мамлакатларда

ЧЕХОСЛОВАКИЯНИНГ ЯНГИ ҲУКУМАТИ

ПРАГА. 10 декабрь. (ТАСС). Чехословакия социалистик республикасининг янги сайланган федерал мажлиси иш бошлаганлиги муносабати билан Чехословакия конституциясига мувофиқ Л. Штроугал бошчилигидаги республика хукумати истеъфо берди. ЧССР президенти Л. Свобода истеъфони қабул этиб ҳукумат аъзоларига қилган ишлари учун миннатдорчилик билдирди.

ЧССР президенти ўзининг конституцион ҳуқуқига биноан. Чехословакия социалистик республикасининг янги ҳукуматини тайинлади.

Ҳукумат раислигига Л. Штроугал, раис ўринбосарлари лавозимига И. Корчак, П. Цолотка, В. Гула (у давлат план комиссиясининг раиси ҳам бўлиб қолади). Я. Грегор, Ф. Гамоуз. К. Лацо, М. Лучан, И. Заградник, ташқи ишлар министри лавозимига Б. Хнеупек, мудофаа министри лавозимига М. Дзур, ички ишлар министри лавозимига Р. Каска тайинланди.

Янги тайинланган министрларнинг қасамёд қилиш маросими тамом бўлганидан кейин, ЧССР ҳукуматининг раиси Л. Штроугал нутқ сўзлади. У ҳукуматнинг ҳамма аъзолари номидан ишонч учун президентга миннатдорчилик билдирди ва республика ҳукумати Чехословакия экономикасини, ички ва ташқи сиёсатини юксалтиришга бундан буён ҳам ўз ҳиссасини қўша беради, деб таъкидлади.

Партия. давлат органлари ишининг натижалари ва ялпи сайловнинг муваффақияти жипслашиш жараёни муваффақиятли тугалланганлигини кўрсатди. Бу эса бизга ўзимизнинг бутун куч-ғайратимизни жамиятимизни янада ривожлантиришнинг энг муҳим проблемаларини ҳал этишга каратиш имконини беради. деди Л. Штроугал.

ЧССР ҳукуматининг раиси шуни айтдики, республика олдида турган вазифаларнинг мураккаблигига қарамай. ҳукумат мавжуд шарт-шароитларни республика халқларининг бахт-саодати йўлида самарали ишлаш учун ғоят умидворлик билан баҳолайди. Бизнинг Совет Иттифоқи билан ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар билан дўстлигимиз ва ҳамкорлигимиз энг муҳим шарт-шароитларнинг биридир, деб таъкидлади нотиқ.

ЯНГИ МИНИСТРЛАР ҚАСАМЁДИ
◆
ҲИНДИСТОН — ПОКИСТОН МОЖАРОСИ
◆
ИРЛАНДИЯДА ҚАМОҚҚА ОЛИШЛАР
◆
АНЖЕЛА ДЭВИСНИ САН-ХОСЕДА СУД ҚИЛИШМОҚЧИ
◆
ИТАЛИЯ ПАРЛАМЕНТИДА

ҲИНДИСТОН ТААССУРОТЛАРИ

ҚОЧОҚЛАР ЛАГЕРИДА

Шу йил ноябрь ойининг ўрталарида Ҳиндистон республикасига қилган сайёҳатимиз Ҳиндистон ярим оролида юз бераётган ташвишли даврга тўғри келиб қолди. Биз воқеаларнинг бунчалик фожиали авж олиб кетишини ўйламаган эдик. Ҳиндистон—Покистон чегараларидаги қонли тўқнашувлар, ватанидан, уй-жойидан жудо бўлган қочоқларнинг аянчли аҳволи бизни ғоят ташвишга солди.

Биз Ҳиндистоннинг янги барпо этилаётган қурилишларида, гигант иншоотларида, индустриал марказларида бўлдик. Мадорас шаҳрида биз вагонсозлик заводини, жарроҳлик асбоблари заводини, Бонголордаги машина ускуналари заводини бориб кўрдик. Бундай корхоналар Ҳиндистонда оз эмас. Улар олтмишдан ҳам зиёд бўлиб, кўпчилиги Совет Иттифоқининг техникавий ҳамкорлигида қурилмоқда. Бхилаидаги металлургия заводи Совет—Ҳиндистон дўстлигининг рамзидир. Оғир индустрияни барпо этиб, мустақил тараққиёт йўлидан дадил олға бораётган ҳинд халқи ўз давлат чегараларида рўй бераётган фожиали аҳволдан, тобора яқинлашиб келаётган қонли хавфдан ғоят ташвишда эди.

Сафаримизнинг дастлабки кунларида Ҳиндистон парламентининг очилиш маросимида иштирок этдик. Ҳиндистон бош министри Индира Гандининг чет эл сафаридан қайтиб келиб, парламент мажлисида қилган баёнотида бу можарони сиёсий, тинч йўл билан ҳал этиш ҳақида оқилона фикр билдирилди. Бу Ҳиндистон ҳукумати сиёсатининг асоси, бутун ҳинд халқи иродасининг ифодаси эди. Биз бориб кўрган жойларда, учрашган барча кишилар ана шу ғоя, ана шу истак билан яшаётганлигининг жонли гувоҳимиз.

Ҳеч эсимдан чиқмайди, бундан бир неча йиллар муқаддам Ҳиндистон билан Покистон ўртасида Кашмир масаласи юзасидан ана шундай қонли можаро чиққан кезлари Тошкент шаҳрида икки давлат бошлиқларининг Совет Иттифоқи иштирокида юксак доирада учрашуви бўлиб ўтган эди. Масаланинг тинч йўли, сиёсий йўли, музокаралар йўли энг оқилона йўл эканлиги исбот

— 2. —

этилганди. Ўша учрашув Тошкент Декларацияси билан якунланган ҳамда Ҳиндистон ва Покистон халқларининг асл иродаси, истагига мос бўлиб тушганди.

Ҳиндистон билан Покистон ўртасидаги муносабатлар тобора аланга олиб кетаётган, совуқ, ваҳимали хабарлар кундан-кун кўпроқ тарқалиб бораётган кезларда Тошкент учрашувини эсладик, мен учрашган ҳиндистонлик ҳамкасбларим билан худди шу масала юзасидан фикрлашдик, мулоҳаза қилишдик. Аммо ўн миллиондан ортиқ қочоқлар проблемаси Ҳиндистон бюджетига ғоят оғир юк бўлиб тушаётганлиги, уларнинг тақдири ҳар бир ҳинд фуқаросини ташвишга солмоқда эди.

Калькутта яқинидаги уч юз минг кишилик Солт лейк (Шўр кўл), Келани районидаги бир неча юз минг кишилик қочоқлар лагерларига бориб аҳвол билан танишганимизда ҳиндистонликларнинг ташвиши, безовта бўлаётганлиги ўринли эканлигига қаноат ҳосил қилдик. Чиндан ҳам бу жуда аянчли манзара эди. Бошпанасиз, оч-яланғоч, Покистон маъмурларининг шафқатсизлигидан ўз туғилган уйи, жойи, ерини ташлаб келган бечораларнинг аҳволи ғоят ташвишли эди. Улар ўз ҳаётларини сақлаб қолиш учун қўшни мамлакат — Ҳиндистонга қараб қочганлар. Шу йил апрель ойида кунига 57 минг қочоқ, май ойида кунига 100 минг, июнда кунига 68 минг қочоқ Ҳиндистонга бошпана истаб кела бошлаган. Кейинги ойларда машҳур муссон ёмғирлари бошлангач қочоқлар сони кунига 26 мингга тушиб қолган. Инсон, унинг ҳақ-ҳуқуқи, бахти, ҳаёти билан ўйнашишнинг бундай фожиали шаклини бирор-бир мамлакат тарихида кўриш қийин. Бахтсиз, ўлим исканжасига олинган, шафқатсизликнинг инсон кўрмаган бундай формасига битта, ўнта, юзта ёки мингта киши эмас, балки ўн миллиондан ортиқ киши йўлиқибди. Ҳар биримиз ўз-ўзимизга «Нега шундай, бунга ким айбдор?» деб савол бердик! Инсон деган юксак, олий номни истаганча оёқ ости қилган зулмкорлар ким, улар нега жазосиз қолиб келмоқда? Ахир шунча одамнинг тақдири билан ўйнашиб бўладими?

Биз қочоқлар лагерида бўлганимизда ана шу ҳақоратланган, топталганлар билан сўзлашдик, улардан ҳар бирининг ўз тақдири, орзуси, аянчли аҳволи бор. Бирининг уйига ўт қўйилган, бирининг отаси, ўғли отилган, бирининг қизи зўрланган, мол-дунёси таланган. Шарқий Бенгалиялик деҳқон Радж Лакшми, оддий уй бекаси Прим Лата, студент Нариан Чандра, ўқитувчи П. Ч. Бала ва бошқа юзлаб қочоқлар ўз аянчли, ғариб тақдирлари ҳақида кўз ёши тўкмасдан сўзлай олмас эдилар. Ҳар бир қочоқ билан суҳбат қилганимизда юзлаб кишилар бизни ўраб олиб, ўз дард-ҳасратларини сўзлаб бермоқчи бўлишди, гўё шу билан дард-аламдан қутилгандек, биз уларнинг

— 3. —

дардига малҳам бўлиб, Ватанларига қайтиб кетишларига ёрдам берадигандек термулишар эди... Ҳа, ҳар бирининг ўз дарди-ҳасрати, алами, ғазаб-нафрати бор.

Қочоқлар лагерларида ҳаёт ўз йўли билан бормоқда. Совет Иттифоқи, социалистик мамлакатлар, бошқа бир қанча давлатлар кийим-кечак, палаткалар, дон, гуруч, медикамент ва бошқа зарур нарсалар юбориб уларга ёрдам беряпти. Ҳиндистон ҳукумати қочоқларни зарур нарсалар билан таъмин этмоқда. Лекин булар ҳаммаси денгиздан томчи. Уларнинг кўпида яшаш учун зарур бўлган анжом, кийим-кечак етишмайди. Палаткаларда шароит йўқ бўлса ҳам болалар ўқиш, ҳунар ўрганиш билан банд. Бир палаткага кирганимизда музика дарсида болалар «Эй, менинг олтин Бенгалиям» деган қўшиқни баралла айтишарди. Ёшлар бўлса турли машқлар билан шуғулланишмоқда. Хуллас, шундай аянчли шароитда ҳам ҳаёт тўхтамасдан ўз ўзанидан бормоқда. Қочоқларнинг ҳар бири ўз орзуси, келажаги билан яшамоқда: «Бангла Деш озод, мустақил бўлади, биз ўз жонажон Ватанимизга қайтиб борамиз». Биз сўзлашган, суҳбат қурган ҳар бир шарқий бенгалиялик қочоқнинг фикри-зикри, қатъий қарори шу!

Ҳиндистон республикасидан қайтар эканмиз, Ҳиндистон устида қора булутлар пайдо бўлиб, Покистон ҳукмдорлари ҳеч нарсадан-ҳеч нарса йўқ Ҳиндистонга қарши қуролли юриш бошладилар, Бангла Деш халқининг миллий озодлик учун бошлаган ҳаракатини қонга белаш учун шафқатсизлик йўлига ўтдилар. Биз совет кишилари урушни лаънатлаймиз, уруш нима, унинг оқибатлари халқларнинг бошига қандай оғир кулфатлар олиб келишини жуда яхши биламиз. Ўт билан ўйнашганлар, халқларнинг мустақилликка, озод тараққиётга интилишини оёқ ости қилмоқчи бўлганларнинг пуч ниятлари қандай тугалланиши ҳаммага маълум.

Совет ҳукумати, — дейилади ТАСС баёнотида, — Ҳиндистон ярим оролида тинчлик сақланиши учун изчиллик билан курашиб, Покистон раҳбарлари мана шу хавфли йўлдан бориб ўз зиммаларига оладиган оғир масъулиятни уларга очиқ-ойдин билдириб қўйишни зарур, деб ҳисоблайди.

Совет Иттифоқи ҳозирги вақтда Ҳиндистон ярим оролида вужудга келган ва тинчликсевар бирон мамлакат бунга бефарқ қараб туролмайдиган ҳарбий хавф олдида хунрезлик дарҳол тўхтатилишини ҳамда Шарқий Покистондаги можаро шу ерли халқнинг қонуний ҳуқуқлари ва манфаатлари ҳурмат этилиши асосида сиёсий йўл билан бартараф этилишини талаб қилади.

Мақсуд ҚОРИЕВ.

Деҳли — Москва — Тошкент.
12—25 ноябрь. 1971 йил.

ҲИНДИСТОН ЯРИМ ОРОЛИДА УРУШ ҲАРАКАТЛАРИ

ДЕҲЛИ, 10 декабрь. (ТАСС). Ҳинд қўшинларининг шарқий сектордаги қўмондони генерал-лейтенант Арора Калькуттада матбуот вакилларига бундай деди: ҳинд қўшинлари кеча Шарқий Покистон территориясида стратегик жиҳатдан учта муҳим пунктни — Мегхна дарёсининг шарқий қирғоғида жойлашган Ашуганж, Даукандн ва Чандпур пунктларини эгалладилар.

Ҳозир, деди Арора, ҳинд сапёр қисмлари сўнгги сув тўсиқларидан тез ўтиш ҳамда ҳинд армияси ва «Мукти бахини» миллий оздлик кучлари отрядларининг Даккага томон тез ҳаракат қилиб боришини таъминламоқ учун кечув жойларини тайёрламоқдалар.

Кейинроқ генерал-лейтенант Арора маълум қилдики, бугун ҳинд қўшинлари вертолётларда Шарқий Покистон пойтахти Дакка йўлидаги охирги катта сувлик чегара — Мегхна дарёсининг нариги қирғоғига ташланганлар. Динажпур ва Рангпур районида Покистон қўшинларининг бир дивизияча келадиган гуруҳи қуршаб олинган.

Ҳиндистон ҳарбий ҳаво кучлари Шарқий округи қўмондони авиация маршали Диваннинг хабар беришича, ҳинд авиацияси шарқий секторда бомбалар билан қаттиқ зарба берганидан кейин сўнгги кунларда Бхайраб дарёсида Даккага чекинаётган Покистон қўшинларини, шунингдек, қурол-яроғ ва ўқдори ташиётган кичик кемалар, дарё пароходлари, канонеркалар ва моторли қайиқларнинг бутун бир флотилиясини чўктириб юборди.

Ҳиндистон ҳарбий-денгиз кучлари ғарбий округи қўмондони вице-адмирал Колининг Бомбайда айтишича, ҳинд ҳарбий кемалари кеча Карочи портининг ўзида ва Карочи яқинидаги Ғарбий Покистоннинг ғарбий соҳилида жойлашган Покистон ҳарбий денгиз кучлари базаларига ва нефть сақланадиган омборларига яна зарба беришган. Покистоннинг тўрт ҳарбий кемаси сувга ғарқ қилинган ёки жиддий шикастлантирилган.

Ғарбий ва Шарқий секторларда ҳозиргача Покистоннинг ўн уч ҳарбий кемаси, шу жумладан икки эсминец, икки сув ости кемаси ва 9 канонеркаси яксон қилинган. Ҳинд ҳарбий денгиз кучлари биронта ҳам ҳарбий кема йўқотмаганлар.

ПОЛЬША. Варшавада «Бальзакнинг муҳаббати» фильми суратга олинмоқда. Суратда: фильм қаҳрамонлари — танқли Польша кино актрисаси Беата Тишкевич (Эвелина Ганская) ва француз актёри Пьер Мейран (Оноре де Бальзак) ролида.

ЦАФ-ТАСС фотоси.

◆

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ. Ушбу суратда Америка агрессорларининг Жанубий Вьетнамдаги ваҳшийликлари тасвирланган. Вьетнамлик бола американиклар ярадор қилган укасини кўтариб кетмоқда.

ТАСС фотохроникаси.

ҚАТЪИЙ НОРОЗИЛИК

ЛОНДОН. (ТАСС). Маълум бўлишича, инглиз қўшинлари Белфастда Ирландия Коммунистик партияси миллий ижроия комитетининг аъзоси Шон Моррисни камоққа олишган. У «Пэлэс милитари бэркс» армия казармасига келтирилган. Жон Моррис Белфастнинг католиклар яшайдиган маҳалласи бўлган Терф Лож районида гражданлик ҳуқуқларини ҳимоя қилувчи комитетнинг раиси эканлиги уни қамоққа олишнинг бирдан бир сабаби бўлиб хизмат қилганлигини ҳарбий маъмурлар ҳам яширмаяптилар.

Буюк Британия Коммунистик партиясининг бош секретари Жон Голлан Моррисининг қамоққа олинганлигига қарши қатъий норозилик билдирди ва фавқулодда ваколатлар ҳақидаги қонун гўё террорчиларни қамоққа олиш учун қўлланилади деган даъволарнинг ёлғон эканлигини таъкидлади. Белфастда, айниқса Терф Лож районида (Белфаст районн) ҳамма Жон Моррисни ирландияликларнинг ижтимоий аҳволини яхшилаш йўлидаги актив курашчи эканлигини билади, деди Жон Голлан. Моррисининг қамоққа олинганлиги инглиз қўшинлари Англия бош министри Хит ва Шимолий Ирландия бош министри Фолкнер йўл-йўриғи билан иш кўриб, қандай жазо чораларини қўлланаётганликларини очиқ-равшан кўрсатиб турибди.

ПРЕЗИДЕНТ КИМ БЎЛАРКИН

РИМ. 10 декабрь, (ТАСС). Римдаги Монтечиторио саройида, Италия парламенти депутатлар палатасининг қароргоҳида республика президентини сайлаш бошланди. Ҳозирги президент Ж. Сарагатнинг ваколати шу йил 28 декабрда тамом бўлади. Парламентнинг ҳар икки палата аъзоларидан ва Италиянинг 20 области вакилларидан иборат сайловчилар коллегияси (ҳаммаси бўлиб 1008 киши) президентни 7 йил муддатга сайлайди. Президент бўлиб сайланиш учун овозларнинг учдан икки қисмига эга бўлиш керак. Лекин дастлабки уч даврада шунча овозга эга бўлмаган тақдирда, шундан кейинги сайловда мутлоқ кўпчилик овоз олишнинг ўзи кифоя қилади.

Президентлик лавозимига социал-демократлардан яна Ж. Сарагат, христиан демократлардан А. Фанфани, социалистлардан Ф. Мартино номзодлари қўйилган. Италия социалистлар партияси номзоди учун коммунистлар, Италия пролетар бирлиги социалистик партияси ва мустақил сўллар вакиллари ҳам овоз беришга қарор қилдилар. Либераллар ва янги фашистлар ҳам ўз номзодларини кўрсатдилар.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ НЬЮ-ЙОРК. СССР қишлоқ хўжалик министри В. В. Мацкевич раҳбарлигида Совет қишлоқ хўжалиги ходимлари делегацияси Нью-Йоркка келди. Делегация АҚШ деҳқончилик министри Батцнинг таклифига биноан расмий визит билан АҚШга келди. Делегация аъзолари мамлака да 11 кун бўлиб, мамлакатнинг турли штатларига борадилар ва АҚШ қишлоқ хўжалигининг аҳволи билан танишадилар.

◆ БРЮССЕЛЬ. Бу ерда, НАТО штаб қароргоҳида Шимолий Атлантика Иттифоқи кенгашининг сессияси очилди. НАТОга аъзо бўлган 15 мамлакатнинг министрлари НАТО ҳарбий органлари ишлаб чиққан тадбирларни муҳокама қиладилар. Сессияда бир қанча сиёсий проблемалар, шу жумладан хавфсизлик масалалари юзасидан Умумевропа кенгашини чақиришга тааллуқли бўлган масалалар ҳам кўриб чиқилади.

◆ НЬЮ-ЙОРК. БМТ Хавфсизлик Кенгаши Форс қўлтиғидаги араб князликлари федерацияси ҳукуматининг аризасини кўриб чиқиб. ана шу янги мустақил давлатни Бирлашган Миллатлар Ташкилотига қабул қилишни Бош Ассамблеяга тавсия этиш ҳақида бир овоздан қарор қабул қилди.

◆ НЬЮ-ЙОРК. Американинг мард коммунисти Анжела Дэвис устидан суд Калифорниянинг Сан-Хосе шаҳрида ўтказилади. Санта-Клара графлигининг судьяси Жон Раканелли ана шуни эълон қилди. Илгари хабар берилганидек, Анжела Дэвис ҳозир Пало-Альтодаги турманинг бир кишилик камерасида сақланмоқда. А. Дэвис бу ерга Калифорния маъмурларининг қарорига биноан яқинда кўчирилган эди.

Сан-Хоседаги судни 31 январда бошлаш тайинланди.

(ТАСС).

ҲАМКОРЛИК ЙЎЛИДА

ПАРИЖ. 1971 йил 29 ноябрдан 8 декабрга қадар Парижда нефть ва газ саноати бўйича аралаш Совет — Франция ишчи группасининг бешинчи мажлиси бўлди.

Мажлисда нефть, газ ва нефтни қайта ишлаш саноати, 1970—1971 йилларда мамлакатларнинг нефть ва газ машинасозлиги соҳасидаги ҳамкорлиги масалалари кўриб чиқилди. Ана шу ҳамкорликни 1972 — 1973 йилларда янада ривожлантириш программаси ҳамда узоқ муддатга (10-15 йил) мўлжалланган даврда илмий-техника, иқтисодий ҳамкорлик қилишнинг мумкин бўлган йўналишлари белгиланди.

Ишчи группасининг мажлиси дўстона ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди.

(ТАСС).

Редактор ўринбосари
Ж. ЖАББОРОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА
31 ДЕКАБРДАН 10 ЯНВАРГАЧА
МУЗ УСТИДА БАЛЕТ ТОМОШАЛАРИ

П. ЕРШОВ.

«КОНЁК ГОРБУНОК»

(2 парда 10 кўринишли)
МУЗ УСТИДА РАКС
НОВОСИБИРСК ХАЛҚ ЁШЛАР АНСАМБЛИ ИЖРО ЭТАДИ.
Ансамблнинг бадиий раҳбари — Лев Николаевич БЕЗЗУБИК.
ТОМОШАЛАР: кундуз соат 11, 3 ва кеч 6 да бошланади.
МАКТАБ ВА БОЛАЛАР МУАССАСАЛАРИДАН КЕЛГАН ЗАЯВКАЛАР ҲАР КУНИ ЭРТАЛАБ СОАТ 10 ДАН КЕЧ 7 ГАЧА СПОРТ ЗАЛИДА РЕГИСТРАЦИЯ ҚИЛИНАДИ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.15 — ТОШКЕНТ, 9.20 — «Светафор», 9.55 — «Звездочка», 10.25 — «Янгра, барабан», 10.55 — МОСКВА, 11.00 — Янгиликлар, 11.05 — Ўқувчилар учун кўрсатув, 11.35 — Халқ телевизион университети, 12.20 — Мультфильмлар, 13.00 — Музикали киоска 13.30 — Ўсмирлар учун кўрсатув, 14.30 — Бутуниттифоқ халқ ижоди фестивали. БЕЛОРУССИЯ ССР, 16.00—Солдат мактаби, 16.30 — Музикали учрашувлар, 17.00 — Қишлоқ меҳнаткашлари, 17.30 — **Киносаёҳатчилар клуби**, 18.30 — Бугунги Япония, 19.00 — ТОШКЕНТ, 19.05 — Ахборот, **Ўзбек тилида:** 19.20 — Техник билимлар ёшларга, 20.30 — Ахборот, 21.00 — МОСКВА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

9.30 — ТОШКЕНТ, Ўқув кўрсатувлари, 18.00 — Мультфильмлар, 19.00 — МОСКВА, 21.00 — ТОШКЕНТ. **Оламга саёҳат**, 22.00 — Концерт, 22.40 — **Терговчи практикасидан бир ҳодиса** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 — ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 12|XII да **Корсар** (кундузи), **Травиата** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 12|XII да **Бой ила хизматчи** (кундузи). **Аяжонларим** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 12|XII да **Лақма** (кундуз соат 12 да), **Ҳалима** (кечқурун), 13|XII да **Менинг жаннатим.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — СОВЕТ ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ.

КИНО

Дайди (2 серия) — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, «КЎКЧА», САНЪАТ САРОЙИ, «СПУТНИК», «ВОСТОК», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Квиллер меморандуми — «ЎЗБЕКИСТОН», ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Одиссейнинг саргузашти (кундуз соат 11.40, 5 ва кеч 7 да), **Музика садолари** (кундуз соат 1 ярим ва кеч 8 яримда): — «МОСКВА».

Кабириянинг қора тунлари — (жуфт соатларда), **Йўлбарс кўрфази** (тоқ соатларда): — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Анжелика ва қирол (2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», (кундуз ва кечқурун).

29 декабрь кундузи соат 2 да Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг А. С. Пушкин номидаги Тил ва адабиёт институти илмий совети кенгаши (Гоголь кўчаси, 70- уй)да филология фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун:

М. Раҳмонов: «Туркистон вилоятининг газети» тилининг синтактик хусусиятлари» деган темада;

Т. Ниетуллаев: «Қорақалпоқ халқ мақол ва маталлари» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан академия кутубхонаси (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй)да танишиш мумкин.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси №26, Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 330683, Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469. 337221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258, Қишлоқ хўжалиги — 337604, Адабиёт ва санъат — 332036. 331216. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451, Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424. Оммавий ишлар ва хатлар — 332143. 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343. Корректура—337162. Эълонлар—338142. Коммутатор—330249. 330250. 330251. 330252. 330253. 330254. 330255. 330256. 330257. 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ. Андижон — 48—85. Бухоро — 3—31—42. Қарши — 38—42. Нукус — 42—62. Самарқанд — 31—972. Термиз 54—01. Урганч — 34—55. Фарғона — 4-29-44.